

310236 వ్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. ౬.

శుక్లవర్ణము 1921 వ సం॥ నవంబరు నెల 26 తేది శనివారము

No. 196.

ప్రకటనము. ౮

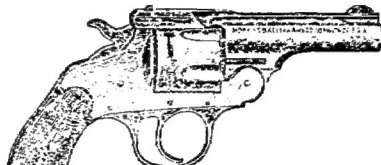
దుర్భరివాడు సంవత్సరకాక్రీకమాసబహుళద్వాదశి ౧౨.

సంచిక. ౧౯౬

ఒంటికాగములో టాకుపాకి ను ప్రసిద్ధుడు కంపెనీవారిచే నానావిధములగు వివాదము. అరులేక విదురోటాలు యె
ప్రకటన. (8068) కృష్ణ-సం. [స్థాపితము ౧౮౬3 సం.]

ధరలు సరసము
కేటలాగు ఉచితము.

౧౨ నెంబరు. కాగము- ౩౪, ౩౬ అంగుళములలో దొరుకును. చిన్న వి. కేబుల్ కేటలాగ్ లోగిని కూడ దొరుకును.
యం. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, న్యూ యార్క్.

ఏకమూలీకాక్షయోగమునున్నట్లు - సర్వరోగములకును
క్షయము సహాయము లేకనే ఆరోగ్య మొనగడి
“దేవామృతరసము” (3212)

ఇయ్యది సిద్ధులచే నుపదేశంపబడి వనమాలికలచేత నూతనముగ తయారుచేసి వేసవేలుగా విక్రయమగుచున్నది. ఏవిధ
మైన పక్షములేక మనుష్యులకు వచ్చెడు సకలరోగములను బాగుజేసి ఆరోగ్యమును పునరుద్ధరింపబడియున్నది. ఉపయో
గించెడి విధానమును బుద్ధి వేంబు పంపబడును. ఆర అవుణ్ ను బుద్ధి ౧ కి రు. ౨. కాలు అవుణ్ ను బుద్ధి ౧ కి రు. ౧ మాత్రమే.
వి. పి. చార్లీ ప్రత్యేకము. వలయు వారలు దేవామృతరసము కంపెనీ,
(ప్రొవైటరు: ములుగుల్ల నరసింహాచార్యులు గారు, కరూరు, ఎన్. వి. ఆర్. తిరుచిపాళ్లి జిల్లా.

KARPURINA OIL
THE IDEAL HAIR TONIC

మిక్కిలి వున్నచోటను యిండియా తోటానందు మెదనకు వలెగ గలగుట
కునుమాంద్యము వదలుటకును జ్ఞాపకశక్తి హెచ్చుటకును తలకెండుకలూ పరిమళ
ముగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతిష్ఠియును పరిమళమును ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టర్డ్)

తలకెండుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి వానిని బాగుగా పెంచుటకు
తగిన శక్తి తలనూనెయందు కలవు. చుండును పోగొట్టును. కరోనములకు వట్టు
వంటి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదనకు చాలవల్లదనమును కలిగించును. వని మెండు
గుటవలన కండ్లకు కలుగు మాలివ్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును.

కామినియా ఆయిలు తలనూనె అన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. శ్రీలంకకు ప్రత్యేక
లకును, వెల్కె-మండికి మహోత్సవకారము మొనరిం చినది.
నేడు వీని నుకరణగొనించుచున్నాము.

తల ఒకబుద్ధి 1.0-0 వి. పి. చార్లీ 0.5-0 అణాలు.
మానుబుద్ధి 2-10-0 వి. పి. చార్లీ 0.12-0 అణాలు.
సోల్ ఏ బెండ్లు. వి. పి. బునీయార్డర్ కమిషను రు. 0.2-0 ప్రత్యేకము.
ఆంగ్లీయిండియను డ్రగ్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
D 126 W 100. 155 జామ్నానగర్, జాంబాయ.

మహాత్మా గాంధీగారి ఆరోగ్యసాధనము

- విషయములు
1 భూర్యసీరిక	4 వాయువు	7 ఆహారపరిమాణము (మితి)
2 ఆరోగ్యమన నేమి?	5 జలము	8 సామాచేరుట, 9 ఉడుపులు
3 మనుష్యుని శరీరము	6 ఆహారము	10 శ్రీ పురుషుల చేరిక
- కొన్ని నుల భమయిన చికిత్సలు
1 వాయువు చికిత్స	5 మలబంధము, కడుపునొప్పి, శీతభేది, మూలము	10 కొన్ని ఆహారసంభవములు నీట
2 జలచికిత్స	6 అంటురోగములు - పెద్ద ఆహారము	11 అన్ని ప్రణాళిలు [మునిగిపోవుట]
3 మనుష్యుని యువయోగము	7 తక్కిన కొన్ని అంటురోగములు	12 హామికాటు
4 జ్వరము	8 శిశువులను రక్షించుట, 9 ప్రసవము	13 తేలుకాటు, 14 ఉపసంహరము
- వెల 8 అణాలు. పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివితీరవలయును.
గిరిబ్రదర్స్, ట్రిప్లికేను, మద్రాసు.

త్రివృత్ లేహ్యము

త్రివృత్ లేహ్యము: చిన్న పిల్లలకు ముసలివారికి
సుఖముగా వికేరముచేసును.
త్రివృత్ లేహ్యము: మూలవ్యాధులను బోగొట్టును.
త్రివృత్ లేహ్యము: ప్రతివేళ్లలోను బుచ్చుకొనిన
సుఖవికేరము అగును.

త్రివృత్ లేహ్యము వికేరనాశములలో శ్రేష్ఠ మంది
దీని చిరకాలావధులవాగు కల్పస్థానములో
చెప్పియున్నాను. అజీర్ణభోజనము, వేళ్ల
తక్కిన భోజనముల బాగా జీర్ణముగాక
చేసులలో ఉండి, కడుపుపొంగు, అన్నము
ఇష్టములేకపోవుట, అశక్తి మొదలగు గుణ
ములుగలిగి ఉన్నపుడు త్రివృత్ లేహ్యము
బుచ్చుకొనిన ఒకటి రెండు వికేరము అగు
నట్లుజేసి తేలిక గలిగించును.
10 తులముల వెల రూ 1-0-0
40 ,, వెల రూ 3-0-0
కాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.
డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీనధి
బి. పి. ఎం. బి. సి. ఎం.
మేనేజింగు డైరెక్టరు,
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ (ప్రిమియర్)
19, హార్బర్ రోడ్డు,
మాంటుగోడ్ - మదరాసు.

“అద్భుత వినివ్యక్త ఫలదర్శిని”

ఇది మంచి ఆకర్షకమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము
ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమును మిక్కిలి వున్నచోటను
ఇది చూచుకొనుటకు జాతకము, పుట్టినతేదీ, నక్షత్రము,
మొదలగునవి ఆధారములగును. కులగమైన తెలుగులో వ్రాయ
బడినది. గొప్ప పద్ధిపేరీలులను పొందినది. వెల 1 రూ
ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జిగారు ఆది శాశ్వతముగావు.
వంతులు బి. పి. సి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాసిరి. “ఈ గ్రంథము వానిని
తెలిసికొన గొరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంబోధము
కలిగించునని నా నిశ్చయము.” పుస్తకమును వలయువారు
దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

తాతా బోక్స్ లెవిద్యాలయము.
24౪౩ కోడలూరు, వికాఖమ్మపల్లి, జిల్లా

విశాఖాధినరస్పరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిమళమును పోగొట్టు
కుండుచు చేతన్ని క గాంచినది. ధర 1-10-0
ఇండియా సిల్కానామ ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు
ప్రతికముగా పంపబడును. (3978)

విలాసము వి. డి. సావంత్.
నెం 144 ఫనసవాడి బొంబాయి.

Awarded First Class Certificates and Gold Medals by the South Indian Ayurvedic Conferences and Exhibitions 1919, 1920 and 1921.

"SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA"

(REGISTERED)

THE WONDERFUL DISCOVERY IN THE MEDICAL WORLD.

For all "Acute" and "Chronic" Diseases.

—PREPARED SCIENTIFICALLY BY AYURVEDA RATNA, PANDIT N. V. SRIRAMA CHARLU, PH. D. Sc—

(Sole Proprietor and Senior Physician of the Madras Ayurvedic Pharmacy)

This unparalleled and Ancient medicine is prepared in exact accordance with Ayurvedic and Western Modern Principles carefully tested and standardised by expert analysts and found to be an unrivalled Elixir for the general prolongation of life, and particularly a guaranteed remedy for nervous Debility, Skin Eruptions, Eczema, Vertigo, Loss of Nerve Power, Vigour, Memory and Appetite, Depression of Spirits, constant Mental Misgivings, want of spirit and energy, Melancholia Rheumatism, Gout, Paralysis, Insanity, Hysteria, Dropsy, Diabetes, Piles, Asthma, Consumption, Dyspepsia, all sorts of urethral discharges, Acute or Chronic, Irregular menses of all kinds and all men and women's ailments, etc. This is the only safe and reliable remedy for all diseases resulting from youthful indiscretions and loss of Vitality. It imparts New Life and Energy by increasing and purifying the blood. It contains such valuable ingredients as Siddha Makaradhwaja, Mukta, Suvarna, Loha and vegetable Drugs. This can be taken also as a Tonic by every one of either sex without any restrictions of Diet, Season or Climate. Complete Directions are sent with Phial. 013 Phial of 60 pills (for a complete cure), Price Rs. 10 (Ten) only. V. P. Extra.

Apply to:—Ayurvedic Ratna Pandit N. V. Srirama Charlu, Ph. D. Sc.

Telegraphic Address:—"KALPAM" MADRAS.

THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY,
Post Box No. 151, Madras.

వెలుపడినది!

సిద్ధముగ నన న!!

శ్రీ గంధి వహత్త విరచితము

ఆరోగ్య సాధనము

సంపూర్ణాంధ్రీకరణము

ఈ గ్రంథమును మనదేశ ఆరోగ్యవ్యవస్థలకు 40 సంవత్సరముల అనుభవముతో మహర్షిగారు రచించిరి. దీనియందు చికిత్సావిషయములు గూడ విపులముగా వ్రాసియున్నారు. దీనియందు గల విషయములు.

మొదటి భాగము

1 భూకంపము	4 నామకములు	8 సామాన్యములు
2 ఆరోగ్యమున నేమి?	6 ఆహారము	9 ఉదాత్తములు
3 మనుష్యుని కరీరము	7 ఆహారపరిమాణము (మితి)	10 శ్రీ పురుషులచేరిక

రెండవ భాగము—చికిత్సలు

1 వాయువు చికిత్స	4 క్షయము	7 క్షయము కొన్ని అంతులలోగములు	11 అగ్ని ప్రణామము
జలచికిత్స	5 మలబద్ధము, కడుపునొప్పి, కీరి	8 ప్రసవము, 9 కడుపునొప్పి	12 నామకములు
మన్యులని యుపయోగము	6 అంతులలోగములు, వెడలెత్తువారు	10 కొన్ని అంతులలోగములు - నీటి	8 తేలుకము
ఇట్టి విషయములతో కూడియున్నది మూలగ్రంథమునకు సరియగు సాంక్షికరణము	14 ఉపసంహారము.		
- చక్కని తెలివితో వ్రాయబడినది. దేశాంతమున కాపాడుటకొరకు ప్రతివారికిని అందుబాటుగా నుండునటుల స్వల్పమెక విక్రయించుచున్నాము. వెల 8 అణాలు మాత్రము.

వి. నారాయణన్ అండు కంపెనీ, 4 కొండిశెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఓటో మోటో

28. 8

విారు బుకటపోయి వచ్చినవారితో చాలా బహిరికయుండు సమయమున నైనను వెండిండ్లు విడులు యెములలో నైనను ఈ ఆట్రెడును యుపయోగించిన మంచి రోజువువలన వాసనను యిచ్చి మనసునకు ఆనందమును కలిగించును.

రోబినియా తెలము

దేశనికాయలలో ఉపయోగించునూ వచ్చిన శీతలములకు చలువయు సౌందర్యమును యిచ్చును. అనేక శ్రీలు ఉపయోగించుచున్నారు. ప్రపంచమున ఈ రెండును ప్రతి కుటుంబములోన ఆవశ్యకము. ఎల్లవోడ్లను విక్రయించుచున్నాము.

ఓటో మోటో ధర బుడ్డి 1.కి రూ. 2, 1, 0.12.0, 0.8-
రోబినియా తెలము ధర బుడ్డి 1.కి రూ. 1.0.0

Shyam & Co, 6, Bander st, Madras. పి.యం. కంపెనీ, 6 బందరువీధి మద్రాసు

మలయ చందనము

గనేరియా ఆను సుగంధమునకు జీతారము

పళ్ళెములేదు. పిడికతో పులేదు. ఎటువైపునైనా, అదు మూడు విధముల పెగలగొనునూ మూడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కుసుమ జ్యోతులకు గూడ ఇది రాజోధము.

దర్శి 1-కి వెల 2.4.0

1 చందీసి (కులయచందనమున కనుపానము) బొమ్మ 8.0.0
1922 కేంద్రము 1922

రంగుల చిత్రములు, ముద్దులు మూలగట్టుచున్నది. వారములు తెలుగులో నున్నది. వెల 1-కి 0.8.0, ఉజులు 2.0.0. ఒకటి కావలయునాకు 4 అణాల పోస్టుచీట్లు పంపకలెను నాలుగింటికి రెట్లుక రోజువారికి పోస్టుచీట్లు అధికమును. ప్రతియింట నుండెడిగినది. కొలది ప్రకారం యిచ్చుది. (1261)

గంధార్వభార్యసి, రా. బంధం. (గోదావరి)

ముద్దు గమనిండ్లు

యోగ్యతాపత్రములు 28. 2

(1) కేసు/పేజీల సంబంధమైన వ్యాధికి 7 సంవత్సరములనుండి భావించుచుంటిని. కాశి గుర్తా మెడికల్ హాల్ ట్రైకోజికల్ అండ్ సైన్సువల్ బోధనమును సేందిన తెలువాత స్వస్థమాయెను.
ఉజ్జయిని } ఎల్. సి. కపూర్,
28-9-18 } శివ ప్రాధికర

అత్యవశ్యక స్వదేశీవస్తువులు

మంచి ఉక్కు! వెల సరసము!!

మడత చాకులు

మేలయిన బత్తాయుధాకులు, మంగలికత్తులు
వగయిరా కట్టరి

కప్పతాళములు

శివర్ష వేయబడి అన్ని వైఖాలలోను యిత్తడితోను, యెనుముతోను కూడా చేయబడినవి.

మా కర్మాగారమున యీకా యితర వస్తువులు అనేకము తయారగుచున్నవి.

వివరములకు వ్రాసిన ధరలబాబితా పంపబడును. వర్తకులకు సరసమైన కమీషన్ నీ కుబుకును. రెలిగ్రాఫ్ ఆడ్రెసు: బి. వెంకటేశ్వర్లు అండు కో, "ఇండస్ట్రీసు" కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc. పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

అమూల్యగ్రంథములు (849)

(1) అర్థకాస్త్రము వెల రూ. 1.4.0; (2) స్వరాజ్య దర్శనము 0.8.0; (3) యుగంధరవిజయము (నవల) రూ. 2.4.0 (4) పద్మిని (నవల) 1.4.0; (5) రామశీర్షం శివకము 0.8.0. యం. ఆర్. కృష్ణారావు అండు కో, నల్లూరు.

మహాత్మ్య గాంధీకి జయము.

భరతమాతకు జయము.

దేశీయ పరిశ్రమలను పోషించి కాంగ్రెస్ తీర్మానమును తీగరిం మంచిరనుజము! అవకాశమును వారించునకుడు!!

శుద్ధ స్వదేశీ వస్తువులు

మాతృదత్త ప్రశస్తమైన హిందూదేశపు పట్టుకో కండువలు, పంచెలు, చీరలు, కోటుగుడ్డలు, రవికెలగుడ్డలు, తయారు చేయించి విక్రయించుచున్నాము. మేము బంగారావని లో పట్టుకొండెను స్థలములనుండి పట్టుకు తెప్పించి యిక్కడ వడికించుట, కుభ్రపరచుట, రంగులు వేయుట, మొదలైనవి స్వయముగా 1½ సంవత్సరములనుండి చేయించుచున్నాము. సదకు పట్టుబట్టులు శుద్ధస్వదేశీవి అయివున్నవి. సదకు పట్టు మన భారతదేశములోనే తయారైనవి, కావలసినవారి మేము బుజువాపుపరచగలము. కావున దేశభిమాను తెల్లగుమ్మ మహాత్ముని అభిప్రాయమునకు చేయుకొనసగి దేశాన్నిత్యమునకు కాంక్షింతు లగుచు మా వృత్త్యులమును అభివృద్ధి పొందించుటకు భారతసాధకు తెల్లరసు వేడుచున్నారము. శ్రీ ఆంజనేయ సిల్లు వివిధ గుణాతోక } ఇట్లు, ఆర్యాపురం, రాజవండ్రి. } రాంనాథ్ మానీలాల్

నమకము (1842)

బంగారు, వెండిరత్నములు

ముల నగలును ఇతరవస్తువులును కాపను యిచ్చిన పుచ్చుకొని నైకము ఇవ్వబడును

ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి

గురుసామిశెట్టి కంపెనీ

25, బై నాబజారురోడ్, మద్రాసు.

సాదా ఉంగరములు, పువ్వురాగము, సీమకమలాలు, కే.పులు, మున్నగునవి చేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు తయారుచేయుటకు అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నుంచుచు యున్నామి. కావలసినవారు అధ్యయించిన వారి యిష్టము చొప్పున పురమాషిగా తయారుచేసి యియ్యబడును.

Big Shipments of all Sizes

OF

(2990)

Sofa Springs (English)

Received Regularly.

Immediate Deliveries Prices Lowest.

R. H. Vora & Co.

Lohar Chawl Bombay.

TELEGRAMS. TELEPHONE.

"Railstores" No. 5380.

దొంగను అండు గంటు లివిట్ డ్

(స్కాట్ లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

రైస్ మిల్లు అండు జనరల్ ఎంజిన్ ర్లు.

“గైనిఫ్ మారిన్ మోటారు నెట్లు”

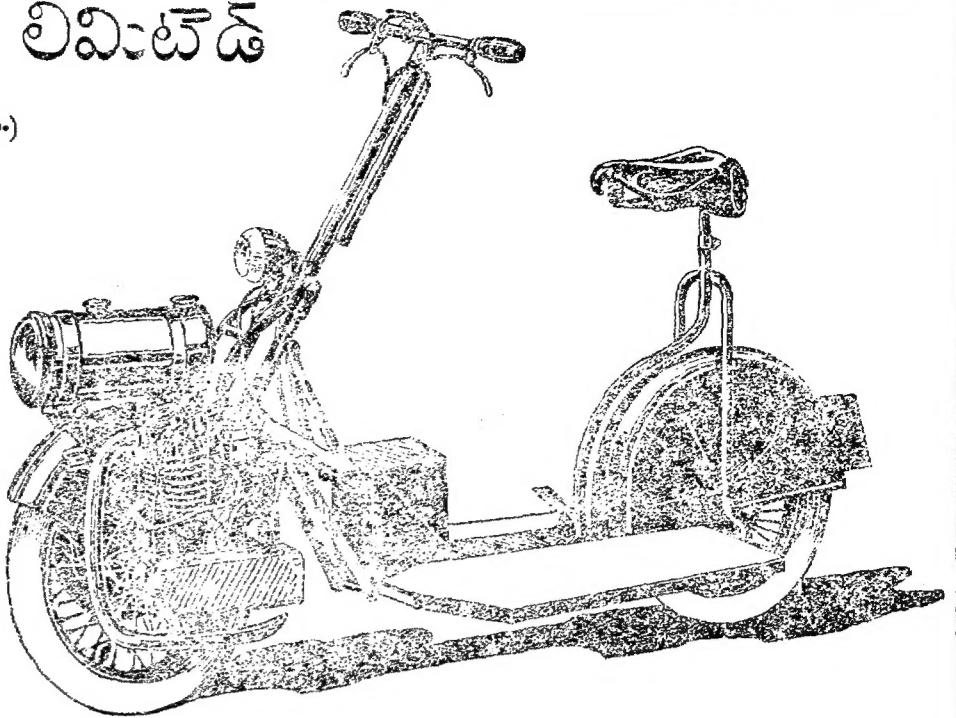
మాడల్ ఇ. 18—22 హెచ్. పి.

అతిసామాన్యమైనది, అతిమితవ్యయము గలది.

16 మొదలు 30 వరకు నిడివి (ల ప్రయాణీయల వానలకు గాని, సామాన్య పడవలకు గాని అత్యుత్తమమైనది.

వంటచెట్లకు, ట్యాంకులకు, ఫిట్టింగులకు, గొట్టములకు, సాధారణమైనదియు, ప్రధానమైన ప్రాపెల్లరులకు, సెప్టాప్రాపెల్లరులకు, సీ కాక్, కొరముట్లు, విడి పనిముట్లపైయు, ఈ మిల్లు వానితో 18—22 హెచ్. పి. గల ఎంజిను ఇతర పనిముట్లమీయూ ఉపయోగపడును.

వివరములు, నమూనాలు, ధరలు వ్రాసి తెలుపబడును.

“మొబైల్ పవ్” ఆటోమోటారు.

సామాన్యమైన నట్టియు, విశేషప్రయము లేని మోటారు.

ఇది పనిముట్లు సంధి, పుల్ల, గంట, కూర్చోవటకు చోటు (స్పింగు సాడిత్ (కూర్చోవటకు చోటును మోద్దించుటకు, తగ్గించుటకు వీలుగ నుండును) సాడిత్ సంధితో అనువృద్ధిపడినది.

సాధారణ వడత మొదలు 20 మైళ్లు వరకు ఒకగంటలో పరుగెత్తును.

సామాన్యమైన రస్తాలకు అడ్డముగా వచ్చు చిన్న తిప్పలను నులభముగా ఎక్కును ఎక్కువలసిన మెట్లు భూమికి సమీపములో నున్నవి.

ఇతర ప్రక్కలకు కదలక నులభముగా నెక్కుటకు వీలగును.

మామూలు ధర 1-కి రూ. 650 ప్రస్తుతపు ధర రూ. 425.

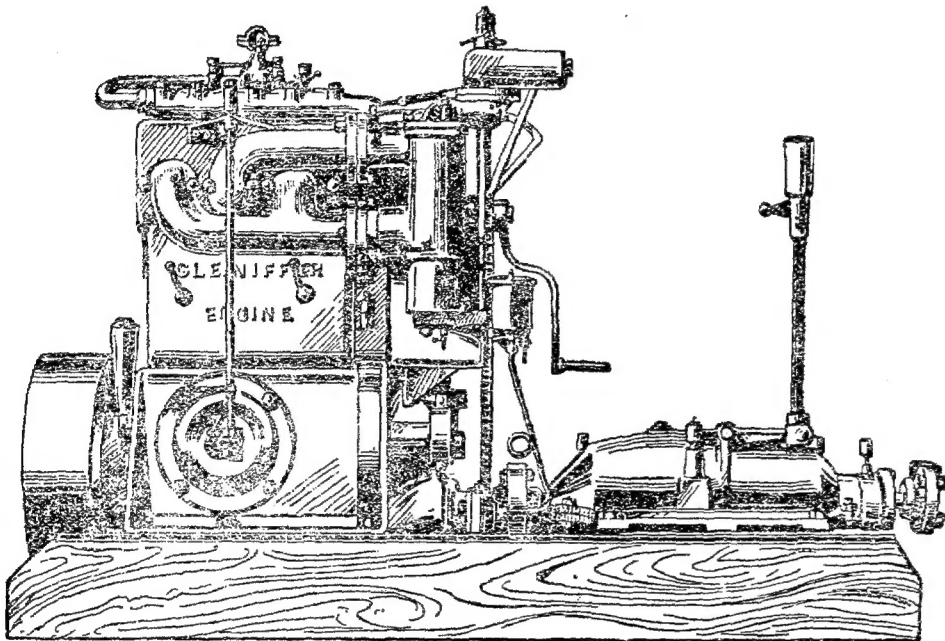
గోదాములో నుండి యిక్యబడును.

మద్రాసుకు మేనేజింగు ఏజెంట్లు:—

హెచ్.ఎల్.ఎస్. అండు కో., తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాస్

తెలిఫోన్ నెం. 1077.

పోస్టు గాళ్లు నెం. 14

ఓరియంటల్

గవర్నర్

మెంటు నెక్యూరిటీ

రైఫ్ అస్యూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

1874 సం. స్థాపితము.

హెడ్ క్వార్టర్లు, బాంబాయి.

మానేజరు:— ఆర్. పాటర్ సన్ ప్రభుక

భద్రాను రూ. 5,46,00,00 వైగానే యున్నది. 1920-వ సంవత్సరము నందు

వరుంబడి 91,03,388-0-11

ఇకను జరుగుచున్న అమ్మాయి

రెన్యుల మొత్తము 15,44,24,596-11-3

మునుపటికంటె ఇక్కుడు పాలిసి.

బాధ్యుకు బాధ్యిగా చెల్లించిన

మొత్తము 6,60,00,000

ఈ కంపెనీ తరఫున పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలయును. వారు అనుభవ శాలియుగ నుండి వలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.

ధరఖాస్తు ఫారములకు యీ క్రింది విలామునకు వ్రాయుడు.

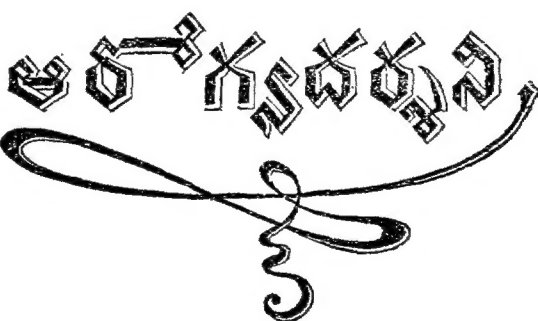
Apply to:—

F. E. Vaid Esq, Branch Secretary
Oriental Assurance Building,
Post Box No. 8, Madras

సిద్ధమై యున్నది.

అవ తెనుగులో వ్రాసి చిన్న ఆచ్చులో ముద్రించి చాకరకటనల వారి మోసపోతకు. ఇత్యుది సంపూర్ణాధికారణము. వలయుచో త్వరపడును.

శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని

ప్రతియింట నుండదగిన గ్రంథము.

ప్రకృతిచికిత్సా శాస్త్రము వారిచే నీపు న్నకము కరనీయగ్రంథముగ నియమింపబడినది.

ఇందు సకావధచికిత్స బోధింపబడియున్నది. వైద్యులకర్తవ్యము. ఔషధముల అగత్యుత్తము. ప్రకృతినూతనముల వర్ణనలనుట మూలముననే వ్యాధుల రాకుండ జేసికొన వచ్చును. ఎట్టివ్యాధులు దట్టించినను బహుగులభిముగ జికిత్స జేయవచ్చును. ఆరోగ్యమే యుక్తధనము. గుజరాతీ హిందీ భాషలయందు దీ గ్రంథము కలదు మేలు కర్మపథియుండెను. చక్కని అంధికరణము. పెద్దఆచ్చు. పరిశుద్ధిముద్రణము.

ప్రతి 1-కి వెల రూ. 0-12-0, వి. పి. గా రూ. 1-2-0.

12 ప్రతులు: రూ. 8-0-0.

నేతు బ్రదర్లు, మచిలీపట్నము తీర,
పోస్టు బాక్సు 610, మైలాపూరు, మద్రాసు.

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు—

219

తత్వ శాస్త్రము

వ్రాసిన రచనలు అద్భుతముగా ఉండెను అనేకమైన ఇక్కుడే మీకు ఒక ప్రతి “కామ శాస్త్రము” వంపెదము. త్వరపడు!

వైద్యశాస్త్రము, మణిశంకర్ సోనిందజి, ఆంధ్రవిజ్ఞాన యోగ వాల. ఉపా. 24, బ్రాహ్మ, మద్రాసు.

తెనుగు	
సివిల్ ప్రాజెక్టర్ కోడ్ రూ 5	
క్రిమినల్ ప్రాజెక్టర్ కోడ్ 6	
Chitale's Indian Digest 4 Vol. Rs. 35	
Rustomji's Law of Limitation	
New (third - 1921) Ed.	
Pre. publication Price Rs. 22-8-0	
వికొరియా డిపో,	
మైలాపూరు,	
మద్రాసు.	

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ ఆచార్య గ్రంథములో జర్మనీ గారడీ, యోగవృద్ధి హస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లకే తమ నాలు విచిత్ర వివోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడి చెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట, భూమిపైన గజము ఎక్కున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకములున్నవి. ఈ గ్రంథమున చదివిన అత్యద్భుతముగా మేటిక్ జేయగలరని గ్యారంటి యిచ్చుచున్నాము. దీనివెల రూ. 4-0-0 లు. (2118-688) పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగ్లా. (గుంటూరుజిల్లా

మహాత్మా అభిప్రాయములు

(యంగుండియూ)

ధీరులగు విద్యార్థులు

అఖిల భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ జరుగుచుండగా ధీరులగు విశాఖపట్నం వైద్యవిద్యార్థులనుండి నా కీక్రింది తలచివార్త వ్రాసెను.

“అద్వైత భావాలను ధరించినవలెనే భారతీయతనుండి తొలగింపబడిన విశాఖపట్నం వైద్యవిద్యార్థులు డిప్లొమాలోగా స్వరాజ్యమును సంపాదించు విషయమును నిర్ణయించుటకు సమావేశమైన అఖిలభారతీయ మహాసభ స్థాయి సంఘము వేళ సందర్భమున గౌరవపురస్కరముగ ప్రజామము లిచ్చించుచున్నారు. భారతమాత యాదేశముసారము విద్యను గట్టిపెట్టి పోరాటములో స్వాతంత్ర్య దేశ సేవ మొనర్చుటకు నిశ్చయించుకొంటిమి. రానుండకు సేవాసమితిగా నేర్పడి స్వదేశీయవిద్యను మును బోధించుటకు ఏర్పాటు చేసికొంటిమి. ఇంతవరకు ధనమువిషయములో స్వయంసహాయము మీదనే ఆధారపడి యుంటిమి. స్వరాజ్యవిద్యనుముందు కాంగ్రెసు కమిటీవారి యజ్ఞానుసారము సేయవలెననియు. ముందు స్వతంత్రపోరాటమునందు కష్టముల ననుభవించుటకు సిద్ధముగ నుంటిమి. మాయధ్యక్షులగు నుండరావుగారి ద్వారాగాని వారిప్రతి ప్రకాశము గారి ద్వారాగాని మీ యజ్ఞాలకెదురు జూచుచున్నాము”

ప్రతి విద్యార్థియు నీతినివార్తయందున్న విషయముల గమనింపవలెనని కోరుచున్నాను. అద్వైత భావాలను ధరించుటవలన ఆత్మగౌరవముకొరకు భైరవులతో ఫలితముల ననుభవించుటవలన ఆత్మగౌరవముగల వారలను గన్పరచిరి. తమ కాలమును దేశ సేవకు యండు వినియోగించుటవలన తమదేశభక్తిని గన్పరచిరి. ఈదేశము వానిసత్వ మనుకోగమనలన బాధపడుచున్నది. ఈకోగమనకు సరియగునందును గనుగొని దానినిపయోగించినవాడే నిజమగువైద్యకు, శస్త్రచికిత్సకుడును. అంతటను ప్రాకియున్న ఈవ్యాధిని బోగట్టిన తరువాత మిగిలినవ్యాధులన్నియు వానియంతట నవియే మాయమగును. అప్పుడే మిగిలినవ్యాధులను పోగొట్టుటకు శ్రీలను, పురుషులను వైద్యమునందు దేశము ప్రయోగజేయును.

* * * * *

స్వదేశీసంస్థానములు

అఖిల భారతహితాయమహాసభ స్థాయిసంఘము విదేశములయెవల తానుసహించు విధానమును నిర్ణయించినది. తరువాత మహాసభదేశసంస్థానములయెవల వా రవలంబించు విధానమును నిర్ణయింపవలసియున్నది. నాగపురమున జాతీయమహాసభవారు తా మిహసంస్థానములయెవల నవలంబించు విశాలవిధానమును దెలియే యుండెడి. ఈ సంస్థానముల ఆంతరంగ వ్యవహారములలో జోక్యము పుచ్చుకొన నని వారు దెలిపిరి. ఇంతకంటే పెరువిధానమును సంస్థానములవారు కూడ కోరజాలరు. ఈ తీర్మానము ననుసరించియే కాంగ్రెసు సభవారు తమవిధానమును నిర్ణయింపగలరు. ఈ తీర్మానము ననుసరించియే అసహాయవాదులు తమ యుద్ధయమును స్వదేశసంస్థానములలో వ్యాపింపజేయలేదు. పవిత్రములు జేయునట్టియు ధనవ్యయము తగ్గింపజేయునట్టియు స్వదేశీ, దౌర్జన్యరాహిత్యము, మద్యపాన నిరోధము, హిందూమహమ్మదీయసఖ్యత, అంటరానితనములను గురించి భాగములను మాత్రమే ఆ ప్రదేశములలో వ్యాపింపజేయబడెను. సంస్థానములవారు తమ ప్రజలను సరిగ పాలించినంతవరకు కాంగ్రెసువారు వారిపట్ల నదభిప్రాయముతోడనే యుండును. వారు ప్రజలను సరిగ పాలింపకపోయినయెడల వారియెడల నెట్టి నిష్పంధములను కాంగ్రెసు విధింపదు. ప్రజాభిప్రాయమేవారిని సరిగ పాలించునట్లు జేయుగలరు. అందుచే కొన్ని సంస్థానములలోని ప్రజలకష్టముల గురించి జాతీయపక్షమువారు తీవ్రముగవిమర్శించెదరు. సేబ్ జన్నులాలగారును తదితరులును నిక నీరు సంస్థానము నందు స్వదేశీప్రచారము చేయుచుండగా ఆ ప్రభుత్వమువారు ప్రాస్వద్యప్రీతితో వారి నగౌరవపరచిరి. ఈ కార్యమును చాలపత్రికలు తీవ్రముగ విమర్శించినవి. విశాలవ్యవహారముతో మెలగు సంస్థానములవారికి కాంగ్రెసు చాలప్రోత్సాహ మిచ్చును. అభివృద్ధి విముఖులగు సంస్థానములచర్యలను కాంగ్రెసువారు తీవ్రముగ ఖండించెదరు. సంస్థానములవారి నిస్సహాయస్థితిజూచి కాంగ్రెసు

వారు తమసానుభూతిని మాత్రము జూపగలరు. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమువారు దేశములోని ద్రవ్యమునువోచుకొనుటకు వీరిని తమచేతులలో కీలుబొమ్మలవలె నాడించుచున్నారు. అప్పుడప్పుడు వారు సంస్థానములవారి నన్యాయముగ బలవంతపెట్టుచున్నారు. దానిని సంస్థానములవారు నిరోధింపజాలరు. ప్రజాబల మెక్కువ యగుటయనగా సంస్థానాధీశులపై యుపయోగింపబడుచున్న ఆ బలాత్కారము తగ్గిపోవుట యని వారు దెలిసికొనవలెను.

* * * * *

దేశాంతరములనుండి.

కరాచీ విచారణలు దేశాంతరములనుండి గూడ నెట్టి నందింపబడినవో, బ్రాహ్మనాలులోని బ్రిటిషు ఇండియను సంఘాధ్యక్షు లగు అశ్వత్థ గారిచేతనుండి వచ్చిన ఈతలినార్తన బట్టి గ్రహించనగును.

“మాతృదేశముకొరకు కష్టముల ననుభవించుచున్న అలీసాదరులు డాక్టరు కిచులు ఇంకను ఇతరుల యొక్క కుటుంబములకు ఇచ్చుటిభారతీయుల మనఃపూర్వకాభినందనములు దెలుపవలెను. ఉద్యమమును జయప్రదముగ నొనర్చవలెనని దేవుని ప్రార్థించెదము.”

ఇతరదేశములలో నివసించుచున్న భారతీయులనుండి ఇట్టి తలినార్తలు బాలులును అనేకములు వచ్చినవి. అం దిదొక్కటియే ప్రచురించినది.

అమెరికాలోని మనదేశీయులుగూడ దేశాభివృద్ధికి శక్తికొలది ప్రయత్నించుచున్నారు. న్యూయార్కునుండి ఇటీవల రెండుతలినార్తలు వచ్చెను. ఇటీవల వచ్చిన వార్త నిందు ప్రకటించుచున్నాను.

“నేయిగండి అమెరికను అభివృద్ధిచేయుచున్నాడు. కాన నాతికమణి కార్యవిధానము జయప్రదమగుగాక యని కోరుచున్నాము.”

పశ్చిమదేశములలో నివసించుచున్న విద్యార్థులకును ఇతరులకును ఒకమాట జెప్పవలసివచ్చింది. ఈ యుద్ధయమునక్కడివారలకు ప్రజలతో, నున్నదియున్నట్లు వర్ణించి బోధించినయెడల ఉద్యమమునకు సహాయమొనర్చినవార లగుదురు. ఈయుద్ధయమును పశ్చిమదేశతార్కాణములతో వర్ణించుట కన్ననిదియే యుత్తమము. ఈ యుద్ధయము యొక్క ప్రస్తుత స్థితితో బోల్చుట కు పశ్చిమదేశమునందు తార్కాణములు లేవని నాభావము. ఈ యుద్ధయము ప్రాచ్యదేశములలోనిది. భారతీయులచేతనే నిర్మింపబడినదని కూడ జెప్పుట మంచిది. ఈయుద్ధయము భారతదేశమునకే తగియున్నది. ఈయుద్ధయము స్థాయిని సంపాదించిన తరువాత పశ్చిమదేశీయులు వీరినెట్లు గ్రహింతురో ఇప్పుడే చెప్పటకు వీలులేదు. ఉద్యమమింకను బాల్యావస్థయందే యున్నది. అందుచే పశ్చిమ దేశీయు ఉద్యమమువలె గాన్పించును. ఈ యుద్ధయములో నిర్మూలనా విధానభాగముమాత్రమే చాలమందికి గోచరమగుచున్నదని యొప్పుకోవలయును. నిర్మూలనావిధాన భాగ మువరకును. విషయ ఈ యుద్ధయమునందు నిర్మాణ విధానమే చిరస్థాయిగ నుండును. ఈ యుద్ధయము దౌర్జన్యమునకు గడుగుటకు ప్రభుసాహస మనికొందరు దలచుచుండెడిని తెలిసికొనుటకు నాకు విచారముగనున్నది. కాని దౌర్జన్య రాహిత్యము ముఖ్యమగుభాగమేగాక అనియే అసహాయాద్యమమునకు మూలాధారము. ఇందే నిర్మాణవిధానము చాలవరకమిడియున్నది. దౌర్జన్యరాహిత్యమునకుతోడనే ఉద్యమము మతసంబంధమైన దగుచున్నది. భగవంతుడే రక్షకుడని నెలపి మానవుడు భగవంతునిపై నాధారపడి యుండునటుల జేయుచున్నది. దౌర్జన్యరాహిత్యసిద్ధాంతమువలన నసహాయాద్య మావలంబుడు వెనుకకు మరలి తప్పించుకొని పారిపోవు మార్గముల నన్నిటిని మూసివైచి ఎట్టికష్టములలోనైనను ముందుకు వెళ్లుటకు ప్రయత్నించును. దౌర్జన్యరాహిత్యమువలన మానవుడు తనసహజ స్వరూపముతో భగవంతునియెదుటకు జని సహాయము జేయవలసినదని కోరవలయునుగనున్నాడు. గీతలుగాని, కొరానుగాని, బైబిలుగాని యొకచేతను, తుపాకి మరొకచేతను ధరించి యాతడు భగవంతునియెదుట ప్రవేశింపకపోవచ్చును. మానవుడు ముకుళితహస్తాడై వినయముతో ప్రార్థించుచు భగవంతుని శ్వేతసింహాసనముపై జేరును. ఉద్యమముయొక్క ముఖ్యమగు నూత్రములను గ్రహించి పశ్చిమదేశములలో దీనిని వ్యాపింపజేసెదరుగాక. ఇట్లు వివేకముతో సహాయమొనర్చినయెడల వారిది వరకు పొందినఫలితములకంటె నెక్కుడుఫలితములు గలుగును.

* * * * *

కాంగ్రెసునందు క్రొత్తవిషయములు

రాజౌవు కాంగ్రెసునందు క్రొత్త విషయములు చాలయుండును. ప్రముఖులగువారు తమ కెక్కువ ప్రవేశముగల విషయములనుగూర్చి యుపన్యసింపుట అట్టివానిలో నొకటి. రెండవది గాయక

శిఖామణుల గానము. అందులకు భారతదేశమునందున్న ప్రముఖులగు గాయకుల ఆహ్వానింపబడిరి. ఇది గాంధీగారుహావిద్యాలయమునకు సంబంధించిన ఎన్. ఎం. కేరుగారిచే నేర్పాటుపర్చబడినది. ఇందులకు దేశమునం దన్నివైపుల నుండియు యేతెంచెద రని నమ్మెదను. ఇందులకు రాష్ట్రీయ, జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘముల కార్యదర్శులు సహాయ మొనర్చవచ్చును. కొంతమంది కాంగ్రెసు వారిప్రకటనవైపును జూచియుండక పోవచ్చును. ప్రోత్సాహము లేకపోవుటచే భారతదేశమునందు యున్నత గానవిద్య శిథిలమై పోవుచున్నది. భారతదేశకేళు వీణ మున్నగు వాద్యముల యొక్క యుపయోగము సరిగ దెలిసికొనజాలము. ఎక్కువ ఖరీదులేగానివియు, పాశ్చాత్యదేశముల నుండి రానట్టియు వాద్యవినిదములయందు రచనలేదని యనుభ్రాంతి యుండుపడితిమి. ఇట్టిదురభిప్రాయమును ప్రజలనములనుండి పారద్రోలుటకే కాంగ్రెసువారు దీనినేర్పాటుచేసిరి. గానముతో పాటు సంగీతవిద్యావిశేషములగు వీణ మొదలగు సకలవాద్యముల గూడ ప్రదర్శింపబడును. గానవియము సాధ్యమైనంత త్వరతో ఇతరవిషయములకొరకు కేరుగారికి వ్రాసి కనుగొని ఈ ప్రయత్నమును జయప్రద మొనర్చెదరని తలచెదను. గానవిద్యాప్రవిణులచే ఆహ్వానింపవలె నని కాంగ్రెసు అధికారులకు వేరుగ జెనకకరలేదు.

ఎలక్ట్రో బంగారు లా రణములు 150 గజ్జలు కట్టిన మేలు రకపు లక్ష్మీగ్రహము కలిగిన వర్షాణము 8.0-0 ప్రైవి 1/2 కానులదండ రు 6 ప్రైవి 1/2 కానులదండ రు 6 8-పేట గడియారంగొలుసు 6

రెండుపేట గడియారము గొలుసు 1-5 రు 2.0-0 గజ్జలు కట్టిన జడ నాగరం 1-5 1-4.0 నిక్కిల్ గడియారము 6-4-0, వెండి గడియారము 9-0-0 డిటో మేలుకం 16-0-0, రాత్రులయందు గంకి ను చూపును

7-0-0, డిటో నాలుగు మూలలది 8-0-0-0 గడియారములతో కూడ చేతికి ధరించు పట్టు గాని గొలుసుగాని కోరిక విధముగ పంపబడును.

కె. నాదముని అందు నెన్ను

164 వై నాబజారు కోడ్డు, మదరాసు.

(18) సంప్రదారామాయణము (ద్రామా)

ఇది నాటకమో మహాకవి ప్రదర్శనమునకే నాటకమో నందరూటల 2-క్ల రాత్రికి 48 పావులు అద్భుతమైన కీర్తనతో రంగవల్లమైన పద్యములతో హాసచక్కగా జి. కోటీశ్వరావుగారిచే వ్రాయబడినది. చదివితీరవలెను. వెల రు. 1-4-0.

ఈ నెలఖరదాగా అర్ధ రిచ్చవారికి మాత్రము రు. 1-0-0. పోస్టేజి రు. 0-6-0.

శ్రీ కన్యకామ్మనారి చతులు వెల రు. 0-5-0. పోస్టేజి రు. 0-5-0.

ఇందు వైకుంఠ గంధ గోతములు వివరములును కలవు. ఈ స్వగ్రంథములు ప్రతి 1-5 అణా ఖరీదు.

(1) అంతగమ్మర్లు, (2) రైలుచిత్రం, (3) బోగం చేతు, (4) ఆడంగల ముచ్చట్లు, (5) ఆడమాకు, (6) మగ పోకు, (7) కలివార్తి, (8) కళ్యాణమగురం, (9) ధనుశు, (10) పదుమ పెండ్లాము, మునలేమగడు, (11) తన్ను. (12) కళం కామరాజు.

పోల్ శెట్టి రామయ్య, శ్రీ సీత రామాంజనేయం పెరి, బజారు, బెజవాడ.

శ్రీ బాలగంగాధర తిలకుగాం

సెక్యూరటీ కేసు

స్వరాజ్య ఉపన్యసములు

ప్రతి 1-5 రూ 0-14-0.

పండిత మదన మోహన మాళవ్య

గారి జీవితము, పంజాబు అల్లరి

ప్రతి 1-5 రూ 0-8-0.

విశ్వ రామస్వామి శాస్త్రిలు అందునెన్ను,

392, ఎన్.బి.గేటు, చెన్నపురి.

తెలివిజాము:- వాకిళ్ళ, మదరాసు.

(1487-547)

యువరాజు వర్ణనము.

ఉదయపూరు ఉత్సవాసము.

ఉదయపూరు 25 నవంబరు:—ఉదయపూరు సంస్థానము వారు గావించిన విందుసందర్భమున యువరాజుగా రిట్లు ముచ్చటించిరి:—

“మీరు సంస్థానాధీశులు నాకును నాసిబ్బందికిని గావించిన రాజసత్కారమున కంతయు సంతోషము. సార్వభౌములగు అస్పృశ్యులకును, మామిడిపిండి యగు కన్యకలకు ప్రభువును, పిన్న ఆల్బర్ట్ విక్టరును మీచే వరుసగా నాతిమును జూచిరి. నేను గూడ ఉదయపురమునకు శిష్యముగ నున్న మీతో గలసి కొనుటకు ప్రయత్నముల జేసితిని. మీరు నాకు గావించిన సత్కారమునకు మీరు చేసినబహుమానములే నిదర్శనము. మీరు గావించిన చిత్రవర్ణములుగూడ ప్రశంస గొల్పుచున్నది. నేనిప్పుడు రాజపుత్రులకు బహుశా సత్కారప్రతిభాగారియైతి యెన్నను. వారిజన్మభూమిలో నున్నందులకు నాకంతయు గర్వముగనున్నది. మీకొందలమై కొటలచారిత్రము నాకు బాగుగ దెలియును. చిత్రము కొటనుండి మీపట్టణము చుట్టును దిరుగుపక్కను, పీరులు కృత్యములు కన్నులగట్టుచున్నవి. అవియన్నియును మీపూర్వులు, నాయకులుగ నిమజ్జితైర్వ్యములతో నెట్లు పేరునిల్పుకొనిరి నిదర్శనమును జూపుచున్నవి. రాజపుత్రసంస్థానములో 1818 న సంవత్సరము నుండియును బ్రిటిషురాజ్య సంక్షయముకొందలమైయున్న నాయకుని మొదటితరారి యిప్పుడే చూచుచున్నాను. బ్రిటిషువారిలో నింతన్నేచా మున్నంతకాలము మీవారు పాలకులు సమయమునచ్చినపుడెల్ల మిత్రిభావము వెల్లడించిరి. ఇప్పుడు మనము విందారించుచు వారు లోనుండి కనబడుచున్న ద్వీపములో మూటిసిగోజులలో ఉదయపూరు మహారాజుగారు నాదేశస్థులను చావకుండ సురక్షితముగ నుంచిరి. మీరు యుద్ధసమయమున జేసిన సేవను నేను మరలకెప్పుడు సమరములేదు. మీరు చేసిన 21 లక్ష రూపాయల విరాళమును నేను మఱచుకొనును. మీరుచేసిన సేవలకు సార్వభౌములకున్న గౌరవవిన్నామును మీరు ధరించియున్నారు. నేను ఎక్కువక కెప్పి మిమ్ములను నిలువదొంగచను. నేను మీరు గావించిన సత్కారమునకు మరల వందలము లర్పించుచున్నాను. నేను మీవారుసంస్థానముయొక్క సాంధ్యమును, చారిత్రక విషయములను మఱచుకొనును. ఇప్పుడు మనమందరమును మహారాజుగారు ప్రతాపసింగు బహదురుగారి ఆశీస్యమునకై, చిరంజీవులకై విందు నారగించుదము.

యువరాజుగారునము

ఫిల్లి 25:—ఈక్రింది తంతివార్తలు సార్వభౌమునకును రాజపుత్రునికిని జరిగెను.

రాజపుత్రునినిగారి తంతివార్త

భారతేశ పక్షమున, యువరాజు గారు బొంబాయికి వచ్చినపుడు అజిటిపాలుల వారి కిచ్చినసత్కారమునకు అభినందించుచు నీ విషయమును మీకు సార్వభౌములకు విధేయుడనై తెల్పుకొనుచున్నాను.

సార్వభౌముని తంతివార్త

మీరు నాకొమరునకు బొంబాయిపారు లిచ్చిన స్వాగతమునకు భారతేశ పక్షమున పంపినయభినందనసందేశమునకు సంతోషము. ఈ విషయమును వినినప్పుడు, నాకును, రాజుగారికిని బొంబాయిపారు లిచ్చిన స్వాగతము జ్ఞప్తికి వచ్చి సంతోష పడుచున్నది.

యువరాజు బౌదార్యము

ఫిల్లి నవంబరు. 26:—మజిరుసాములో బని జేయుచున్న సిపాయిలకు క్రిష్ణమణుబహుమతుల నిచ్చుటకై తేడీ రాతి స్తూపగారి విన్నపముపై, యువరాజుగారు 400 రూపాయలను విరాళ మొసంగిరి.

ఉదయపురమున కేగుట

25 న తేదీ యదయము 10 గంటలకు యువరాజు గారు రుదయపురమును చేరిరి. మహారాజాగారికింతకాలము నుండి అస్పృశ్యుగా నుండుటచే కుమారమహారాజువారును ప్రెసిడెంటు ఏ జెంటు గార్లు ను మొదటిదగ్గా సరదార్లను గొప్పయుద్ధ్యోగులను స్టేషనులో యువరాజుగారికి స్వాగతమిచ్చిరి. చాలమందిప్రజలచుట్టచేరి హర్షధ్వనులు గావించిరి. రైలుస్టేషను బాగుగా నలంకరింపబడెను. ఫిరంగులు కాల్పుబడెను. పిచ్చుట నూరెను యువరాజుగారు రెసిడెంటుభవనమున కేగిరి. అప్పుడు మరల ఫిరంగులు కాల్పుబడెను.

మద్రాసు ఆంధ్ర సదరక మరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.

నోటీసు (8151)

1921 సెంటిమెంట్ డిసెంబరు నెల మొదటి తేదీనుండి ఈరైల్వేకు సంబంధించిన బ్రాడ్ గేజ్, మీటర్ గేజ్ మీదుగా బోవుబండ్ల రాకపోకలందు మార్పులు చేయబడును. ఈక్రింది మార్పులను ముఖ్యముగా గమనించవలెను.

బ్రాడ్ గేజ్

నెం 2 రు అప్ కలకత్తా మద్రాసు మెయిలు బండి కగలు 10 గంట 25 నిమిషములకు బదులు 9 గంట 15 నిమిషములకు మద్రాసు చేరును.

నెం బి 59 రు లోకలు ప్యాసంజరు బండి రాయపురమునుండి ఉదయము 5 గంట 40 నిమిషములకు బయలుదేరి గుమ్మడిపూడి 7 గంట 42 నిమిషములకు చేరును.

నెం బి 60 రు లోకలు ప్యాసంజరు బండి గుమ్మడిపూడినుండి ఉదయం 8 గంట 6 నిమిషములకు బయలుదేరి క్రస్తుతము మాదిరియే రాయపురము 9 గంట 40 నిమిషములకు చేరును.

నెం. బి. 65 రు లోకల్ ప్యాసంజరు బండి బీచినుండి సాయంత్రము 5 గంట 20 నిమిషములకు బయలుదేరి పొన్నేరి రాత్రి 7 గంట 5 నిమిషములకు చేరి అచ్చటనే ఆగును.

నెం. బి. 66 రు లోకల్ ప్యాసంజరుబండి పొన్నేరినుండి రాత్రి 7 గంట 10 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయపురము 8 గంట 50 నిమిషములకు చేరును.

నెం. 15, 16 రుల బెంగళూరు ప్యాసంజరు బండ్లు తిన్ననూరు స్టేషనువద్ద ఆగును.

మీటర్ గేజ్

నెం. 2 రు డౌన్ మెయిలుబండి మాయకొండ అజ్జంపూరు స్టేషనువద్ద ఆగును.

నెం 1 రు అప్ మెయిలుబండి అలండిస్టేషను వద్ద ఆగును.

(హుగ్లి లొండ స్టేషనులకు మధ్య బోవుచున్న నెం 24, 27 రుల మిక్సెడ్ ట్రెయిలులు రద్దు చేయబడును.)

(హుగ్లినుండి బయలుదేరు నెం 63 రు మిక్సెడ్ బండి గడగ్ ఉదయం 8 గంట 20 నిమిషములకు చేరును. అందుకు సంబంధించిన నెం 49 రు బండి ఉదయం 8 గంట 45 నిమిషములకు బయలుదేరి హుబ్లి కగలు 10 గంట 48 నిమిషములకు చేరును.)

క్రస్తుతము ద్రోణాచలమునుండి సాయంత్రము 4 గంట 45 నిమిషము బయలుదేరుచున్నట్టి నెం 50 రు ఎ మిక్సెడ్ బండియు, కర్నూలు నుండి రాత్రి 8 గంటలకు బయలుదేరుచున్నట్టి నెం 43 రు ఎ మిక్సెడ్ బండియు రద్దు చేయబడును.

క్రిత్తి సంకటం!

బొంబాయి స్వదేశి స్టోర్సు

స్వదేశీసరకులు!!

నెం. 40, 41, 42, రైల్వే బజారురోడ్డు, బార్జి టౌను, మద్రాసు.

చీరలు, రవికలు, రగ్గులు, కంబళ్లు, రత్నకంబళ్లు, పరుపులు, తలగడలు, పట్టు, నూలు, ఉన్ని మొదలగు పావర్లు, చిత్తడలు, ప్రేలగట్టు ఉయ్యలు, బొమ్మలు, పిత్తిరి టిఫిన్ గాట్లు, ఇతర వాటిలో నాలు రకములు, కొటు, నారపట్టు, మొదలగు ముదిరిలు, స్త్రీలు ట్రంకులు, ఇనగ ట్రంకులు, అక్షిను కుప్పయ్య వర్ణ రకములు, వైన వేసుకొను నవి మొదల అకక గింతుకొను వైకము పెట్టల కాన్ వాసు కేసులు, బ్రీపుసులు అంగస్త్రములు, ధోరతులు మొదలగునవి కలవిధమొదలగునవి మొదలగునవి. వాటియొక్క వివరములు తెలుపుటకు నిచటవోటు చాలను. నిర్ణయ గా స్టాంబులో నున్నవి. సకల జనుల సౌకర్యము, వారియొక్క లాభమును యోచించి ఈ నూతన ప్రాచీన తెలుచియున్నాము. బెంగళూరు, కంచి, కాకి, మధుర, నేలం, మలబారు, అనామదాదూరు, బొంబాయి, కలకత్తా, పుణా, కరాచి మొదలగు స్థలములనుండియు, మరియు హిందూ దేశమునం దుండు ఇంకను మరికొన్ని ఇతరస్థలములనుండియు వారి వారి అంతముకు తగినట్లు వుపయోగించునట్లు వెండి మొదలైన ప్రయోజనములలోనున్న వుపయోగించున తగిన సరిగ పట్టు నూలు బియ్యి రకములను రప్పించి, స్టాంబు చేసియున్నాము. ధరన్న సరసముగా వుండును.

READY NOW

Indian and the Empire—By Edward Cartier 0 8 0
Relations of the Sexes—By Count Leo Tolstoy 1 0 0
(This has been recommended by Mahatma Gandhi)

JUST PUBLISHED

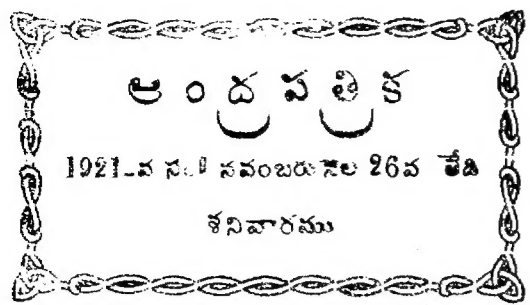
Nationalism in Indian Culture—By Radhakumud Mookerji, M. A., Ph. D. Premaud Roychoud Scholar, Professor of History, Mysore University. Author of A History of Indian Shipping, The Fundamental Unity of India, Local Government in Ancient India, etc. 3 8 0
Reconstructing India—By Sir M. Visvesvaraya, K. C. I. E., M. Inst. C. E., Late Deputy Engineer of Mysore Formerly Superintending Engineer and Sanitary Engineer to Government, Bombay. Sometime Special Consulting Engineer, Hyderabad S. A. 6 8 0
Non-Co-operation in Other Lands—By A. F. Brochmay 1 8 0
Indian Industrialism 1 0 0
Indian Home Rule—M. K. Gandhi 0 8 0
Guide to Health—By M. Gandhi 1 8 0
The Truth about India—By H. M. Hyndman 0 12 0
The Failure of European Civilisation, National Self-Realisation—By S. E. Stokes 1 8 0
Essays: Political and National by S. E. Stokes 2 0 0

ARKA PUBLISHING HOUSE
Mint Post, G. T. MADRAS.

కుప్తరంగ నిరూపమునకు నిజమైన పూచి

ఆయుర్వేదముతో గూడ ఆంగ్లేయ వైద్యము, రోగ సాధ్యక వస్తుప్రయోగ చికిత్స, ఇంతు అవయవ ప్రయోగచికిత్స మొదలగు అనేక వైద్య శాస్త్రములు చదువుటవలన ఆయుర్వేద విజ్ఞానము మాకు బాగుగ కలిగినది. అపురూపములగు ఓషధుల మహత్వము కర్వతవానులగు కొదులు వగైరాలవద్ద మిగుల శ్రమపడి కొన్ని అపాయములకులొనై నేర్చుకొనబడి పరిశోధించబడినవి. అష్టాదశకుష్ఠులు అన్ని అవస్థలలోను పూచీపైన కుదర్చబడును. నాదగ్గరవుండి బౌద్ధ ధము సేవించు కుష్ఠరోగులు వారికి గుణము కనుపించినకొలది వాయిదాలపైని సాము యివ్వవచ్చును. అలాగు గుణము కనపించక పూర్వముగాని, రోగము కుమరవచ్చునని రోగికి నమ్మకము పుట్టక పూర్వముగాని, సామ్యమియు నియ్య నవసరము లేదు. ఉత్తరప్రత్యుత్తర మూలముగ సహితము కుష్ఠరోగులకు చికిత్స చేయబడును. అట్టి వారికి బౌద్ధధములు వి. పి. గా సంపాదించును. అన్ని జాతుల కుష్ఠరోగములకును అందరు రోగులకును ఒకటే దివ్య బౌద్ధధము కాదు. ప్రతిరోగి స్థితియును రోగమును ఆలోచించి అందులకు తగిన మందు యియ్యబడును.

దీర్ఘాయు నిర్మాణము } వి. యమ్. రాజా,
నాలయము. } దీర్ఘ వ్యాధులకు ఘనమైన
భీమునికట్టణము } (815) ఆయుర్వేద వైద్యులు

జాతీయ సేవకులు

ఆస్తి రాష్ట్రములందును జాతీయ సేవక సంఘము లేర్పడి కడు చక్కగ బలచేయుచున్నవి. ఇంతిం ప్రాపించుటకేమి దార్శన్యము జరుగకుండ కాపాడుట కేమి జాతీయోద్ధృతియులను నడుపుట కేమి, జాతీయసంసేవనము నొనర్చుటయం దేమి, సేవకసంఘములు ప్రశంసార్హముగ కృషిసలపుచున్నవి. ఈసంఘములవలన ప్రజలకేగక, అధికారులకు గూడ ఎంతయో యుపయోగము గలదనుట యివ్వదాంశము. జాతీయసేవక సంఘ నిర్మాణావశ్యకతను, బాంజాయిలో నిటీవల జరిగిన వర్షింగు కమిటీసభవారు గుర్తించిరి. ఈసంఘపు యాచనాన్యముక్రిందకు వాలంటీరులసంఘముల నన్నిటిని తీసికొని రావలయునని నిశ్చయించి అందులకు దగిన ఏర్పాటులను సూచించిరి. ఈసంఘములవారు అహింసను మృద్దుగ నవలంబించవలయు నని విధించిరి. సమర్థతములతో బనిచేసితి ఇట్టి వాలంటీర్ల సంఘములవలన, ఇంతి సందర్భణ కెంతయు సహాయము గలుగగలదు. కాని వివిధరాష్ట్రముల అధికారులను వాలంటీరు సంఘములనిన ఉలికిపెడుచున్నారు. ఈసంఘముల నడగద్రొక్కిన, జాతీయోద్ధృతియునకు నిరోధము గలుగునని ఏమి దలచియుండవచ్చును. కాని ఇది దురభిప్రాయము. వెలుపల గనుపించుచు జాతీయ సంఘాలనచిహ్నముల నడగద్రొక్కిన కొలదియు, అశాంతి రూపుమాయుటకు మారుగ లోలోన దాగియుండి ఇంకను నెక్కువప్రాబల్యము గాంచును. ఈసంగతిని గ్రహించక, చాదిత్రము నేర్పడి గుణపాతమును మూలద్రోసి, వివిధరాష్ట్రప్రభుత్వములను సేవకసంఘముల నడగద్రొక్కుటలో పోటీతో బనిచేయుచున్నటుల, తంతివార్తలబట్టి తెలియజగును. డిల్లీ, పుణాబు, బెంగాలు, సంయుక్తరాష్ట్రముల పాలకవర్గములవారు సేవకసంఘములను అక్రమములని క్రిమినల్ లా సవరణచట్టముక్రింద ప్రశ్నించిరి. ఈప్రశ్నలము ననుసరించి, సేవకసంఘములన్నటిని విచ్చిన్నము జేయవలసి యుండును. ఇట్టిహాస్యాస్పదముగు నిర్బంధములవలన, అధికారవర్గము మరింత సరిహాసపాత్రముచున్నది. వివిధరాష్ట్రములలో రాజద్రోహసభా శాసనముక్రింద సభలు జరుగుటకు ఏమిలేశంక నిపే. ధాజ్జలు వెలువడుచున్నవి. ఇట్టికఠిన్వతులలో నిన్నుండి శాసనములను కొన్నింటిని తొలగించినందులకు సంతనము గనుబడిన సహచారవాదు లిప్పుడేమని తలచెదరో? నిర్బంధశాసనములలో రాజద్రోహసభా శాసనము, క్రిమినల్ లా సవరణచట్టములటులనే నిలచియున్నవివాని 'స్వేచ్ఛగ వాడుచున్నారు. ఇంతియగాక, క్రిమినల్ ప్రొసీజరు, పీనలు కోర్టులు వాగ్బంధమునకును, స్వాతంత్ర్య నిరోధమునకును, ఎంతయేని అక్కరకు వచ్చుచున్నవి. శాసనము లెట్టివి యయినను, పరిపాలనా విధానము మారనిది, ప్రజలకు సౌఖ్యమునగూర్చ జాలవు. శాసనములు ప్రజలప్రేయమును పెంపొందించుట కుపయోగపడవలె ననిన, సర్వోపస్వరాజ్య

స్థాపన మొనరము, తేటపడుచున్నది. దేశమున విధించబడుచున్న నిర్బంధములు, ప్రజలు సర్వోపస్వరాజ్యసిద్ధికి ద్వీగుణ్యోత్సాహముతో కృషి సలుపుటకు తోడ్పడునని విశ్వసించవచ్చును.

సైనికసంఘానిర్ణయము

వాషింగ్టను సమావేశమువారు, మొదలు నాకలసంఘా నిర్ణయము గూర్చి యోచించిరి. సైనికల నిర్ణయముగూర్చిగూడ ఇప్పుడు యోచన జరుగుచున్నది ఈసంగతినిగూర్చి ప్రాన్యసంక్రియగు బ్రయండుగారు ముచ్చటించిరి. బ్రయండుగారికి రెండువిధము లగు భయము కలదు. జర్మనుల సైన్యము ప్రస్తుత సమయమున చాలవరకు దగ్గియున్నను, ఎక్కువ వారు మరల విజృంభించెదరో యను భయముగలదు. ఇంతియ గాక, రుష్యావారు పోలంపువై దండెత్తి ఎక్కువ యూరపు ఖండమున చిచ్చుబెట్టెదరో యనిగూడ బ్రయండుగారు భయపడుచున్నారు. ఏనిముసమున ప్రాన్యసంఘ ఉపద్రవము వాటిల్లునో యని వారు భీతిపెడుచున్నారు. ఆకారణముచే దండయాత్రాభీతి తమకు దొలగినగాని, సైన్యములను, సైనికపరికరములను తగ్గించుట యసంభవమని బ్రయండు గారు గట్టిగ బలికిరి. ఇందునుట్టి, చర్చలీను సందేహలని ప్రయోజన మేమియో గ్రహించవచ్చును. ఈసందేహలన, కాశ్యతశాంతి సందర్భణపు ఏర్పాటులు చేకూరలేదని, తెల్లమగుచున్నది. వివిధజాతుల హృదయమాలిన్యము తొలగి, ప్రేమభావ మేర్పడలేదని స్పష్టమగుచున్నది. హృదయమునందు మార్పుగలుగనిది ఇంతిప్రకటనకు మార్గమేర్పడదు. ప్రాన్యసంఘము, జర్మనీని వెనుక నెడను యుద్ధము జరిగి, జర్మనీదేశము ఆరెను లోరయను భాగమును వశపరచికొనిన వాటినుండియు, ప్రాన్యదేశపురోపము చల్లారుటకు మారుగ వృద్ధియగుచుండెను. ఈమారు యుద్ధములో జర్మనీదేశమోడిపోయినను, ఎక్కువ మరల జర్మనీ యువకారము జేయునోయని ప్రాన్యదేశము భయపడుచునే యున్నది. ఇటుల వరస్పరానుమానము వరస్పరభయము నిలచియుండునంతవరకు సైన్యములను తగ్గించుటకు ఏలేలులుండునో? కలహంకు రములు నిలచియే యుండును. సమయ మేతేంది నపుడవి మరల పోరాటములక్రింద పరిణమించును. రుష్యానుగూర్చియు, జర్మనీని గూర్చియు ఇట్టిభయముండగ, అదేపురతనిధులను వాషింగ్టనుసమావేశమున కాహ్వానించి, వారితోనేల సంప్రతించి యుండలేమో? తమయిచ్చవచ్చిన జాతులను కొన్నింటిని మాత్రమాహ్వానించి, ప్రపంచసమస్యలను వాషింగ్టను సమావేశమువారు పరిష్కరింప నెంచుట వ్యర్థప్రయత్నమని తోచుచున్నది. మూలకారణముల నరసి, అందులకు దగిన ప్రతిక్రియలకు గడంగక, సభలతో బ్రాద్దుబుచ్చుటవలన ప్రయోజనము గలుగనేరదు.

మద్రాసు వైద్యసత్తిస్థాపనలు

1920 సంవత్సరపు ప్రారంభమునందు, 730 వైద్యప్రతిస్థాపనలు గలవు. సంవత్సరాంతమున 737 ఉండెను. 26 ప్రతిస్థాపనలు సంవత్సరమధ్యమున మూసివేయబడెను. ప్రత్యేకప్రభుత్వప్రతిస్థాపనలు సంవత్సరాంతమునకు 46 ఉండెను. 47 రైల్వేడిస్పెన్సరీలు గలవు. 8562 మందికి ఇట్టి వైద్యాలయములందు చికిత్స గావించబడెను. 45 మంది చనిపోయిరి వైద్యాలయములకు వెలుపల 283,324 మందిచికిత్సబొందియుండిరి. 457 మందికి వైద్యాలయములందును, 4323 మందికి వైద్యా

లయములకు వెలుపలను శస్త్రచికిత్స గావించబడెను. సంవత్సరాంతమున ప్రైవేటు వైద్యాలయములు 54 గలవు. వీనిలోపల 14148 రోగులును, వెలుపల 357877 మందియు చికిత్సబొందిరి. 2080 ప్రసవసంబంధ మగు కేసులలో 4 మరణములు తలస్థించెను. సహాయము బొందెడి ప్రతిస్థాపనలు సంవత్సరాంతమునకు 19) గలవు. వీనియందు 7798472 మంది రోగులు చికిత్స గావించిరి. వైద్యాలయముననుండి చికిత్స బొందిన రోగుల సంఖ్య 125,910 మందిలో 7529 మందికి నయవృద్ధియైనది. 6275 మంది చనిపోయిరి మిగిలినవారి కుపకాంతి గలిగెను. వెలుపలనుండి 7672,562 మంది చికిత్స గావించిరి. చికిత్సబొందిన రోగులలో హిందువులసంఖ్య 5878,796. మహమ్మదీయుల సంఖ్య 956,843. యూరిపియనులు ఆంగ్లోప్రాండవులసంఖ్య 68252. మిగిలినవారు 899569. పురుషులు 3971438 మందియు, స్త్రీలు 1765522 మందియు, మగపిల్లలు 1153,929 మందియు, ఆడపిల్లలు 907523 మందియు చికిత్సబొందిరి. 1920 సంవత్సరమున 302,884 ఆపరేషనులు జరిగెను. వానిలో 21537 ఆపరేషనులు పెద్దవానిక్రింద చేర్చబడెను. 1910సంవత్సరాంతమున, వైద్యప్రతిస్థాపనలక్రింద 17546 రూపాయిలవిలువగలదు. ప్రభుత్వమువారు 2582064 రూపాయిల నిచ్చిరి. లోకలు ఫండు గ్రాంటులు, ఇతరచందాలు, ప్రభుత్వపు గ్రాంటుల మొత్త మంతయు కలపిన రాబడి 52,47,935 రూపాయి లయ్యెను. గతవత్సరపు రాబడి 43,55,526 రూపాయిలు. రాబడియందు దాదాపు 9 లక్షల హెచ్చుదల గలదు. ఇందులో 7 లక్షలవరకు ప్రభుత్వమువారిచ్చియుండిరి. 1920 సంవత్సరపు వ్యయము 52,23,254 రూపాయిలు. గతవత్సరపు వ్యయము 43,37,980 రూపాయిలు. వ్యయ మన్ని శాఖలయందును హెచ్చెను. 1920 సంవత్సరాంతమున 19682 నిలువ జేతెను. సంవత్సరాంతమున చెన్నరాజధానిలో జనితయుచున్న ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీసు ఉద్యోగుల సంఖ్య 25. వీరిలో 17 మంది చెన్నపురిలోను, ఇతరులు కూనూరులోను, బెక్కోక్కరు తంజావూరు, విశాఖపట్టణము, మలబారు, మధుర, సిరిగిరి, గుంటూరు మండలములలోను బనిచేయుచుండిరి. లోకలుభాగ్యులు మ్యునిసిపాలిటీలు నియమించిన 628 మంది మంత్రసానులు 41402 కాన్సులకు హాజరై పనిచేసిరి. జిల్లా మెడికల్ గ్రంథాలయములలో సంవత్సరాంతమున 701 మంది సభ్యులుండిరి. సంవత్సరాంతమున వీరిసంఖ్య 814 అయ్యెను. 6026 గ్రంథములు గ్రంథాలయములయందుండెను. 548 మందిసభ్యుల యుపయోగమునకు 1683 గ్రంథము లొసగబడెను. గ్రంథాలయముల రాబడి రు 10974-12-3 లు. ఈ మొత్తములో ఖర్చులు పోగా రు 6962-10-10 లు మిగిలెను.

మద్రాసు పోర్టు

1920-21 సంవత్సరమున మద్రాసు రేవునకు 103 ప్రయాణపు నౌకలు వచ్చియుండెను. వీనిలో ప్లాకు ఆఫ్ చిట్టగాంగు అను నౌక పెద్దది. నివేదికవత్సరమున రేవునకు వచ్చిన మొత్తపు నౌకల సంఖ్య 648. ఈసంఖ్య వెనుకటి నాల్గుసంవత్సరముల సంఖ్యకన్న హెచ్చుగనుండెను. పోర్టునుంకములు, మూరింగు ఫీజుగూడ హెచ్చుగనుండుటచే రాబడి యధికముగ నుండెను. గతించిన నాల్గుసంవత్సరములలో పోర్టుచూచిన, నౌకలసంఖ్యయందేమి, వానిబరువునందేమి, రాబడియందేమి, అతిశయ

ఒక విజ్ఞప్తి:— 4-12-1921 నుం, తేదీని ఆంధ్ర భలా
ఫతు సంఘమహాసభ కాకినాడ పురమున జాతీయవాదియ
మహాపండితుడును నగు మాలానా ఆబ్దుల్ కలాం అహమ్మద్ గారి
అభివక్ష్యమున జరుగును. ఏతల్సచకు హిందూమహమ్మదీయ సో
దరు లెల్లరు విచ్చేయ ప్రారీతులు. పేరుపేరు నడచున ఆహ్వాన
ముల పంపుటకు వ్యవధి లేదు. ఎల్లరు దయచేయ ప్రార్థింపబడు
చున్నాము.

వృత్తాంత లేఖలు

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు

విశాఖపట్టణమున జరిగిన తరఫున ఎన్నుకొనబడిన ప్రతినిధుల పేరు రాష్ట్రసంఘమువారి సిఫార్సుకై ఇప్పటివరకు పంపబడిన పేర్లు: గొమ్మరాజు లక్ష్మీనరసింహంగారు దంతుర్తి అప్పారావుగారు చివురుల రామకృష్ణశర్మగారు పుట్టి అమరయ్య చెట్టిగారు మంగళగిరి శీతారామయ్యగారు వసంతరావు బుచ్చి సుందరరావుగారు, భమిడిపాటి చినయ్యజ్ఞవారాయణ శర్మగారు పుట్టి సోమన్నగారు, వడ్డాది సహ్యాసిరాజుగారు కోయిల్ కందాడై నరసింహాచార్యులుగారు సేనాపతి సీతారామమూర్తిగారు కొల్లూరు మార్యనారాయణ గుప్తగారు, కందాళ సర్వేశ్వర శాస్త్రిగారు, మల్లివడుగుల కోదండరామస్వామిగారు, వాళి గోపాలరావుగారు ఉపాధ్యాయుల నరసింహంగారు బెంకూరి వెంకట సాంబశివరావుగారు, రేగులగడ్డ వెంకట సుబ్బారావుగారు, అధికార సత్యనారాయణగారు, అంగర నరసింహరావుగారు వసంతరావు లక్ష్మీనరసింహయ్యగారు, ఈ క్రిందిపేళ్ల రాష్ట్రసంఘమువారి సిఫార్సుకు ఈయబడినవి. పట్టి నపు సోమయాజులుగారు పోతాప్రగడ కృష్ణమూర్తిగారు తెలి దేవర వాసుదేవరావుగారు పెన్నురావు సీతారామమూర్తిగారు గొడవర్తి నారాయణమూర్తిగారు కొటికలపూడి లక్ష్మీనరసింహంగారు (హస్తాంతరము) నాగులకొండ వెంకటరెడ్డిగారు గిరిగిపాటి సుందరంగారు, మంత్రాల లక్ష్మీనరసింహంగారు

పలివెల

నవంబరు 21:- పలివెలగ్రామములో యీనెల 20 వ తేదీన రాజ్ కులతాలూకా గ్రామోద్యోగులసభ జరుపబడినది. ప్రస్తుత స్థితిగతులను గురించిన వారికందూపటి కష్టస్థితులను గురించిన వారిలో వారు సుమారు మూడుగంటలు చర్చించుకొని తుదకు సమావేశమైనవారిలో 26 గురు గ్రామోద్యోగులు తమపదవులకు రాజీనామాయిచ్చుటకు తీర్మానించుకొని సంతకములను చేసిరి. సాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగెను. మూడు నేలపంది హాజరైరి. శ్రీయుత యద్రమిల్లి జగన్నాథ శాస్త్రి ప్రభుత్వ ప్రస్తుత స్థితిగతులనుగురించి గంభీరపద్యాసము లాఁగి యుండిరి. కడిమందాస్తవ్యురాలు దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు యుక్తియుక్తముగ సృజనానందకరముగ, పురాణోపాసము ములతో సుమారు గంటసేపు ఉపన్యసించిరి. గవ్వమెంటు యుద్యోగములకు రాజీ యియ్యవలయునని భరతమాతయాజ్ఞ అయినది కావున దేశభిమానియగు ప్రతియుద్యోగియు వాద్య విమర్శ దేశసేవ చేయవలయుననియు, వదలివేయబడినతర్వాత తిరిగి యెవ్వరు ఆకంపరాదనియు చెప్పియుండిరి. గ్రామోద్యోగుల సభయందు తీర్మానింపబడి రాజీనామాల దాఖలుచేయుటకు సంతకములుచేసినవారు 26 మందియు నొక్కొక్కరే వేదికపై నెక్కి తమయుద్యోగములను వదలుకొంటిమని చెప్పి యుండిరి. కొల్లపేట హైస్కూలువిద్యార్థులు పదిమంది పాఠశాలను బహిష్కరించితమని నుడివెరి. సభ 7 గంటలకు ముగిసెను. విదేశవస్త్రధరాసము కావించబడినది.

అమలాపురం రాజ్ కుల తాలూకాలో ముందునెల 4-5 తేదీలలోగా చాలవంది గ్రామోద్యోగియులు రాజీనామాల నొసంగదలచుకొనినట్లు తెలియుచున్నది. (ఒకవిశేషముండి)

జగ్గయ్యపేట

నవంబరు, 23:- ఈనెల 21 తారీఖున గుంటూరు సహాయ నిరాకరణ నాయకులలో నొకరగు చీమకుర్తి బసవయ్యగారి యాజమాన్యమున నొకసభయందు 22 తారీఖున నలబూరు నివాసులగు గ్రంథి వెంకటసుబ్బారాయ గుప్తగారి ఆధిపత్యమున నొకసభయు జరిగియుండెను. ఆ సభలందు చాలామంది ప్రముఖులు ఉపన్యసించిరి. ఆగ్రాసాధిపతులు ప్రస్తుత పరిస్థితుల గూర్చియు కాసనోల్లంఘమునుగూర్చియు విపులముగా నుపన్యసించిరి. కాసనోల్లంఘమునకు చాలాసంది అంగీకారమును తెలిపి యుండిరి. విదేశవస్త్రధరాసము గావించబడినది. స్వదేశవస్త్ర ధారణకు చాలామంది సంకల్పము జూపిరి.

ఈనెల 22 తారీఖున చిత్రలేఖనయందు ఆంధ్రవిప్లవము ని పేరుగాంచిన ఆత్మార్థి రామమోహన్ రావుగారి సహాని శ్రీమతి అన్నారెడ్డివర్యురాలి ఆధిపత్యము క్రింద నొక సహాసభ గావించబడినది. ఖిమారు వేయిమంది స్త్రీలు సభ నలంకరించిరి. గుంటూరుపుర ఆసహాయోద్యమ నాయకులలో నొకరును చీమకుర్తి బసవయ్యగారిసహితము శ్రీమతి సత్యవతిగారు ప్రస్తుతస్థితి గతుల గూర్చియు ఖిద్యు వస్త్రధారణయొక్క ఆవశ్యకతను

గూర్చియు ఉపన్యసించి సభికురార్లు ఆనందపరతు లగునట్లు X నిరదోపన్యాసము గావించెను. పెక్కుమంది వనితలు స్వదేశ వస్త్రముల ధరించుటకు వాగ్దత్త మొనరించిరి.

పెద్దాపురం.

నవంబరు 21:- “పెద్దాపురము పురపాలక సంఘపు కృషివరములు కొలదిమానుములనుండి వికరీతముగా నున్నవి. సంఘమునకు భనమా తక్కువగా నున్నది. పన్నులా సరిగ వసూలగుట లేదు. ఈమధ్య పురపాలక సంఘోద్యోగియులకు జీతము లిచ్చుటకుకూడ కొంత కష్టము కలిగినది. ఇట్టి పరిస్థితులలో మా పాలకసంఘమువారు టోలుగేటు, నోజువారి మార్కెటువారు తమకు నష్టము కలిగినదని పెట్టుకొనిన అట్టివైన వారీయవలసిన వాయిదాసామ్యులలో నుండి రు 875-1-4 కొట్టివేసి తమ త్యాగమును చూపినారు. టోలుగేటుపాట లితరవత్సరములకుం తె నీయేడు బోటీలు తక్కువగా నుండుటచే తక్కువక కొట్టి వేయ బడినప్పటికి, ఇంక పూర్తిగ సంకల్పనము కాకపోయినప్పటికి, టోలుగేటు ఆదాయము, మునుపటికంటె కృత్రిమ యుండుట కాధారములు కనబడుచున్నప్పటికి, పాలకసంఘమువారు ప్రజలయభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగా టోలుగేట్లను నష్టముతో సహా మి ప్పుడు తీసుకొనుటకు సంసిద్ధులముగా నుంటిమని కొంద రట్టియచ్చినప్పటికిని ప్రోత్సహింపి వైవిధ్యముగ చేయుట చేత, పెద్దాపురపు రేటుపేయరు 23-12-21 తేదీన సమావేశమై యాక్రింది విధముగా తీర్మానించిరి.

1. పెద్దాపురము టోలుగట్లు నోజువారి మార్కెట్టుల కంట్రాక్టులు రు 875-1-4 వై నష్టముకలిగినదని యిచ్చిన అట్టివైన మ్యునిసిపల్ కొన్సిలువారు ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగా పై సామ్యులకు తగ్గించుట ఆక్రమమని యాసభవారు తీర్మానించుచు కొన్సిలు వారు తమ తీర్మానమును సవరించు కొనవలసినదని కోరుచున్నారు.

2. కొన్సిలువారు తమ తీర్మానమును సవరించుకొను వరకును రేటుపేయ లెవరును మ్యునిసిపల్ పన్నుల నీయకూడదని యాసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

వైవిధ్యముగ భ్రుజులు లుత్సాహముతో సభ గావించుచుండ పన్ను అధికముగా నిచ్చుచున్న న్యాయవాదు లెవరును రాక పోవుట కోరవలయును. పౌరత్వపు హక్కులను సురక్షింపమని కోనుటకు కూడ వారికి తీరిక లేకపోయినది కాబోలును! (ఒక విశేషముండి)

జోబ్బిల్లి

ఆంధ్రగిర్వాణ విద్యాలయము

గోదావరి తీరమందున్న కొత్తూరు ఆంధ్రగిర్వాణ విద్యాలయమునకు చెన్నపట్టణ వాస్తవ్యులు యాక్రింది చందాలను వేసినారు.

టంగుటూరి ప్రకాశంగారు, రు 1000 లు.
శాశిల్ వేంకటేశ్వర్లుగారు తాము అచ్చువేయించిన గ్రంథములన్నియును, విరాళమునిచ్చుట ఆలస్యమగునెడల సాలాకు మారు రూపాయిలు, రు 1000 లు.

కాశీనాథుని నాకేశ్వరరావుగారు (మొదటివాయిదా) రు 600 లు.

వేమవరపు రామదాసుపంతులుగారు(సం॥1-3)రు 100లు.
పప్పు సోమసుందరముగారు (సాలు 1-2) రు 50 లు.
ఆచంట సత్యనారాయణగారు (సంవత్సరము 1-3) రు 25 లు. బి. యె. వేమవరం ప్రస్తుతం చెన్నపట్టణము.
బలికేపల్లి శ్రీరామమూర్తిగారు (సాలు 1-3) రు 50 లు.
సా॥ రేలంగి ప్రస్తుతం చెన్నపట్టణము.

మంచిరాజు నరసింహకృష్ణారావు,

సహాయకార్యదర్శి.

ఆంధ్రవీరులు

మ-రా-రా-శ్రీ, ఉన్నన లక్ష్మీనారాయణ గారు మాడ భూషి నరసింహాచార్యగారు జైలులోకి పోయి నాలుగు మాసములు పూర్తి అయినవి. వారు చిక్కిపోవుచున్నట్లు క్రిందటి నెలలోనే సేన వ్రాసినలేఖలో తెలిపియుంటిని. ఇప్పుడు తెలిసిన సమాచారమును బట్టి శ్రీ లక్ష్మీనారాయణగారు మరి మూడు నెరులు జైలవారలు. ఆంధ్రరక్షి గోపాలకృష్ణయ్య గారిని చూచిన వాగందరు ఆహవాగ రంకల్గిపోవుచున్నది గమనించి విషాదమందుచున్నార. మరియు దేశమాత బుణముతో జైలు లో పిరవిహారము సలుపుచున్న సింగపుల్లిలన్ని యువకుడయిదు మల బడుచున్నసంగతి సులభముగా నూహింపవలయున్నది. మన

మందరము సంవత్సరాంతములోపల స్వరాజ్యమును స్థాపించి యీ శూరుల వియోగమును బాపి స్వగృహప్రవేశము జేయుంతుమని నమ్మించియుంటిమి; శపథమును చేసితిమి. సంవత్సరాంత నకు కొలది కాలము మాత్రమే కలదు. 32 దినములు మాత్రమే. అంగులందరు యీ పీఠభానులుల నామములు ప్రతిదినము పునశ్చరణము జేయుచు ఆవశ్యకమైన త్యాగమును జూపి, శపథముల నిలువబెట్టికొని ఆత్మగౌరవమును దేశగౌరవమును కాపాడ ప్రార్థితులు.

* * * * *

స్వదేశోద్యమాభివృద్ధి
(బొంబాయి క్రానికలునుండి)

నూలు, వస్త్రములు తయారుచేయుటలో హిందూదేశపు యంత్రకాలలు ప్రస్తుత స్వదేశోద్యమవాద్యపకమువలన ముందంజ వేయుచున్న సంగతి దొరతనమువారివల్ల తయారు చేయబడిన లెక్కలనుండి స్పష్టమగుచున్నది.

సెప్టెంబరు ౧౯౨౦ మొదలు ఆగష్టు ౧౯౨౧ వరకు ఖరీదైన నూలు ౧౯౨౦, ౨౧ ప్రతివ్యాపారపు సంవత్సరము ౧౨ నెలలలో తయారైన నూలు మొత్తముమీద ౨,౯౦,౦౦,౦౦౦ పౌనులు; నేసినగుడ్డ 3౨,౫౦,౦౦,౦౦౦ పౌనులు; గత సంవత్సరములో నూలు ౬౧,౬౦,౦౦,౦౦౦ పౌనులు గుడ్డ 3౬,౯౦,౦౦౦౦౦ పౌనులు, అయియున్నది. ౧౯౨౧ సం॥ ఏప్రిల్-లో మొదలు ఆగష్టువరకు అయిన గి నెలలో తయారైన నూలు, గుడ్డ గత సం॥ పు యీ మాసములలో తయారైన దానికంటె ౨,౦౦,౦౦,౦౦౦; ౧,౨౦,౦౦,౦౦౦ పౌనులు వరుసగా ఎక్కువైనది.

ఈ సం॥ తయారైన గుడ్డలో ముఖ్యముగా ధోవతులు గతసంవత్సరముకన్న చాలా యెక్కువగా తయారు కాబడినవి. క్రిందటి సంవత్సరము గి మాసములలో ౨,౨౦,౦౦,౦౦౦ పౌనులు (౧3,౦౦,౦౦,౦౦౦ గజములు) యీ సువత్సరము ఆ కాలము లో తయారైనది ౪,౧౦,౦౦,౦౦౦ పౌనులు (౧౯,౨౦,౦౦,౦౦౦ గజములు) అనగా మూడు గుండ్లకి, గత వంతున నెక్కువై యున్నది.

ప్రస్తుతము విదేశపునూలు వస్త్రముల దిగుమతులు విచారించిన స్వదేశోద్యమముయొక్క ఫలితము విశదమగుచున్నది. సం 1- 25 రు వరకు ఘనదేశములో తయారగు ముగిసనూలు 1921 సం॥ ఆగష్టు నెలలో 52000000 పౌనులు పుదేశముల నుండి యీ నెంబర్ల నూలు దిగుమతులు 256000 పౌనులు మాత్రమే. సం 26-40 వరకు మధ్య నెంబర్ల నూలు యిక్కడ తయారైనది 60,00,000 పౌనులు సన్ననినూలు అనగా 40 నెంబరు వైన 2,15,000 పౌనులు. ఇదే నెంబర్ల నూలు విదేశమునుండి దిగుమతియైనవి. వరుసగా 22,17,000 పౌనులును, మరియు 4,61,000 పౌనులు అయియున్నది.

దిగుమతియైన వస్త్రముల ఖరీదులో యెంత లెగ్జిడికో యీ క్రింది విషయమునుబట్టి లేటల్లెమగును.

ఆగష్టు ౧౯౨౧ లో రు 3,౬౨,౦౦,౦౦౦ ఖరీదుగల బట్టలు ఏప్రిలు మొదలు ఆగష్టులో ఆంధ్రపుయ్యే గి మాసములకు రు ౧2,౨౯,౦౦,౦౦౦ లు ఖరీదుగలవి. ౧౯౨౦ సం॥ యిదే కాలమున రు ౮,౯౦,౦౦,౦౦౦ లు, గు ౪౧,౬౦,౦౦,౦౦౦ లు ఖరీదు గల సరకు దిగుమతి అయ్యెను.

హిందూదేశములోని యంత్రకాలలో నూలువస్త్రములు చాలా యెక్కువగా తయారు చేయబడినప్పటికి నేతవస్త్రములమీద వేయబడిన సుంకము నిజముగా యెక్కువగుటకు బదులు తగ్గినది. వస్త్రములమీద ౧౯౨౧ సం॥ ఏప్రిల్ మొదలు ఆగష్టులో ఆంధ్రపుయ్యే గి నెలలకు వసూలు కావడిన పన్ను రు ౧౦,౯౦,౦౦,౦౦౦ లు గత సం॥ యీ కాలములో వసూలైనది రు ౧,3౦,౦౦,౦౦౦ లు అయి యున్నది. ప్రస్తుతము హిందూదేశములో వస్త్రము, ముతక, మధ్యరకపు నూలు నుండి తయారగుటచేతను, పన్ను సన్ననూలునుండి తయారైన వస్త్రముమీద వేయుటచేతను వైన పేర్కొనబడిన భేదము కలుగుచున్నది.

గొ. సీతారామశాస్త్రి.

తెలుగుజాతీయవిద్యాలయము

దీపావళిపండుగకు వసూలైన చందాలవివరము
శేత్రగ్రామంచందాలు 183-0-0, ఒడ్డురు గ్రామంచందాలు గ్రామసంఘ కార్యదర్శి రామకృష్ణరాజుగారి ద్వారా వసూలు 116-0-3, దాట్లచినసీమారాజుగారి చందా పేను మంట్ల 116-0-0, తుమ్మలపల్లి పాపయ్యగారిచందా పిప్పర 116-0-0, తణుకుగ్రామంచందాలు 76-5-0, పెనుగొండమార్తెరు నగ్గిపూడి, చెవకువాడ గ్రామములలో నందూరి పార్థసారథిగారు శేత్ర సీతారామయ్యగారు వసూలుచేసినచందాలు 66-8-0,

శుక్లపక్షి లక్ష్మీనారాయణగారిచందా పిప్పర 58-0-0, శుక్లపక్షి మంగయ్యగారిచందా పిప్పర 20-0-0, శేల్పూరు గ్రామంచందాలు కోవ్వలి గోపాలరావుగారు వసూలుచేసినది 18-0-0, పురుషోత్తమిగ్రామంచందాలు కృష్ణమాచార్యులుగారు వసూలు చేసినది 14-14-0, పెంటపాడు, రాచెర్ల గ్రామములలో ముదిగంటి జగన్నాథుని గారు వసూలుచేసిన చందాలు 18-8-8, దువ్వగ్రామంలో కోవ్వలి కేశవరావుగారు వసూలుచేసినచందాలు 12-8-8, సింగవరంగ్రామంచందాలు 11-5-0, నిడదవోలు చందాలు 8-4-6, మండపాక చందాలు 4-8-0, పందలపర్రుచందాలు 8-8-8, గోవరం, ముప్పవరంగ్రామచందాలు 2-8-6, చిల్లర చందాలు 0-11-0, కంచుపర్రుచందాలు 70-0-0, సర్వవార చందాలు 4-0-0, మొత్తము రు. 861-8-8.

పొ. సాంబశివరావు.
(పథానాధ్యక్షుడు).

సాక్షికవార్తలు

ప్రభుత్వ ప్రకటనము:—మాపిరాత్తెపిలమఱుము లగూర్చి విచారించుటకై న్యాయవిచారణసంఘమువారు నవంబరు 28-వ తేదీన విచారణ మొదటిదెదరు. ఇంతకు ముందుగా సభ్యులందరూ కోయంబుత్తూరు చేరుటకు సాధ్యముగాదు.

సుబ్బరాయలురెడ్డి గారి అంత్యక్రియలు:—25 వ తేదీ మధ్యాహ్నము దివాను బహదరు ఏ. సుబ్బరాయలు రెడ్డిగారి అంత్యక్రియలు జరిగినవి. గవర్నరుగారి ఆంగరక్షకుడు రిసల్టరు యాకూబుఖాను ప్రభుత్వ ప్రతినిధి విద్యాకాఖా కార్యదర్శి పి. సి. దత్తుగార్లు అంత్యక్రియకు వెల్లిరి. రెడ్డిగారు మొన్నటివరకు విద్యాకాఖామంత్రిగా నుండిరి.

శ్రీ త్యాగరాజ గానసభ:—ఆరంభదిన మహోత్సవము 1921 సం॥ నవంబరు నెల 27 తేదీ ఆదివారం సాయంత్రము 4-15 ఘంటలకు గోల్డే హాలులో జరుగును. పాఠశాల రామకృష్ణయ్యగారు (తెలవాడ) గాత్రము (పాట). చాడయ్య (మైనూరు) ఫిడేలు అశ్వగంధిపిల్ల (కుంభకోణం) మృదంగము, వేలాయుధ మొదలయారు కంజీరా.

ప్రభుత్వోద్యోగములలోనున్న పండితుల యొక్కయు మున్సిలయొక్కయు సంఘము:—ఈ సంఘసమావేశము 28 వ తేదీ సాయంత్రము 4-30 గంటలకు వెసిడెన్సీ కాలేజీ భవనమున జరుగును. ఆసమయమున చర్చించు విషయములు (1) బి. ఎ. పరీక్షలకు సంస్కృతముగాని దేశభాషగాని నిర్ణయముగ నేర్పరచుట (2) విద్యాకాఖ యందు పండితోద్యోగములకు ముఖ్యముగ గావలసిన యోగ్యతలు, ఆయాస్థానముల కుండవలసిన వేతనములును (3) తేజ భాషా పఠనముగంధముల నిర్ణయించు సంఘము నేర్పాటైన రుట్ట (4) ఓరియంటలు విరుద పరీక్షలలో మార్పులు సూచించుట.

“స్వరాజ్య మన నేమి”:—భగవాన్ దాసుగారిచే రచింపబడిన ‘The Meaning of Swaraj or Self Government’ అను నాంగ్ల పుస్తకము మాకార్యాలయము నకు జేరినది. అందు భారతదేశములోని అన్ని పక్షములవారికిని, అన్ని భాషలవారికి ఉపయోగకరముగ నుండునట్లు నిస్వరాజ్య సమస్య చర్చింపబడినది. ఇందలి మొదటి మాడుభాగములును యిదివరకు ఆగస్టు నెలవెంబరు మాసములలో, పత్రికలలో ప్రచురింపబడినవి. దానికి తోడు మరియొకటి శీర్షి యీపుస్తకము ప్రచురింపబడినది. ఈ పుస్తకము వెల 6 అణాలు నలయ వారు కాకేపట్టుములోని జ్ఞానమండలి ముద్రాక్షరశాల మ్యూనే జరుగారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

సత్తెనపల్లితాలూకా బాలేనుగ్రామములో 20-0-0-0 తేదీన బ్రహ్మశ్రీ చతుర్వేదుల సీతారామయ్యగారి ఆధ్వర్యత క్రింద మహాభయోజి జరుగబడినది. ఈసభకు మట్టు ప్రక్కలనుండి విష్ణుర్ల ఊటుకూరు బయ్యవరం అందుకూ మొదలగు గ్రామములనుండియు అనేకమంది ప్రేక్షకులు వచ్చిరి. సాయంత్రము 11 ఘంటలకు స్వరాజ్యోత్సవములతోను, భజనలతోను సభ ప్రారంభించబడి గాంధీమహాత్మునియొక్క దౌర్జన్యరాహిత్యముగ స్వరాజ్యతత్వోపదేశములు ప్రజల కంద రకును కరతలామలకముగా తెలియజేయుటకై కొందరు రామ చండుగా యేర్పడి మట్టుప్రక్కల గ్రామములలో కొంతకాల మునకు ప్రచారములు చేయుటగాను నిశ్చయించుకొనిరి.

మావలాల విషయము

జిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రకటనము.

24 వ తేదీనిర్ణయముసారము సేనలు పేరితలనున్నా, పండికాడు, కీరవరవగుండులను చేరెను. మావలాల కనబడలేదు. 200 మంది కలికపు కుత్తురముగా పోయిరని తెలిసినది. తక్కిన వారు దక్షిణముగా పోయియుండురు. కున్న మంగళములో 8000 మంది మావలాల పేరుల నమోదు చేయించుకొనిరి. అత ట బజారు తెరువబడెను.

నిర్బంధవిధానము

రాడిపత్రి

* మదనుబాల్లి కొండపై, సురమాకా సాహెబు, కర్నూలు, మొహమదలి సాహెబు, రొట్టా శ్రీనివాసాచార్యులు, ఎన్. శెట్టి నేనప్ప ఎ. భీమసేనరావుగార్లవై జామీనుకేసులు 28 వ తేదీన ప్రారంభమై 24 వ తేదీన ముగిసెను. కల్లుసారాయి దుకాణములపట్ల కాపలావైచి కల్లుసారాయిని బోధించినయొ అందువలన ప్రజలకాంతికి భంగముగలుగుననియు, మునిసిపలు పన్నుల నీయకదని బోధించిన పీరిపై సేకమా గో పిం ప బడెను. తాము భయరహితులగు అసహాయద్యమావలంబకుల మనియు, ఉన్న మన్నుట్లు నిజము జెప్పితిమనియు, శాంతయుక్తము గ కల్లుదుకాణములపట్ల త్రాగుట మానవలయునని బోధించితి మనియు ముద్దాయిలు తమ ప్రభువావశ్యాన్నియు జెప్పిరి. రెం డవ సేరాలోపణ తమ యుద్ధయమునకు వ్యతిరేకమనియు ము నిసిపలు సంఘమువారి యవివేకముచే నట్టి పరిస్థితు లేర్పడెనని యు దెలిపిరి. కల్లు దుకాణదారులు తప్ప నీంకేవలము రెండవ సేరాలోపణలో సాక్ష్యమియలేదు. ప్రాసిక్యూటరు పక్షము వారే మునిసిపలుసంఘము చాలింకొనినట్టిలో నున్నదని యొప్పు కొనిరి. సాక్షు లందరును కల్లుదుకాణదారులకు సంబంధించిన వారలే. అనగా గుమాస్తాలను బంధువులు మొదలైనవారు. ఈడిగ రామయ్య ఇదివరకు వివిధఆధికారులకు పంపుకొని రిపో ర్టులు ముఖ్యముగ నాదారముగా జూ ప బ డె ను. అందు మేజిస్ట్రేటుచే త్రోసి వేయ బ డె న ఒ క క్రిమినలు కేసుగూడగలదు. 11 వ నవంబరు తేదీ కేసు అక్టోబరు 31 వ తేదీన జామీనుకోరు నోటీసులనందు గలను. విచారణయంతయు నొక తమాషా. విచారణ చర్యయంతయు న్యాయవిధముగా నున్నది. తీర్పు ముందే నిర్ణయించుకొనబడెను ప్రాసిక్యూటరు తరపున ఇప్తము వచ్చినపుడు ఎగ్జిబిట్లు దాఖలు చేయబడెను. గ త ది న ము గూ డ 80 కా ని స్టే బు లు లు ను ఒ క సార్జెంటును వచ్చిరి. పోలీసు డి ప్యూటీ నూ ప రెం డెంటుగారుకూడ కోర్టులోహాజరైరి. తీర్పుచెప్పక పూర్వముయి దు నిముచములకు పూర్వమైనను కోర్టుగాని చర్యంతకు సరిగ గమనింపరెను. సరిగ తీర్పుజెప్పనయమున జిల్లా పోలీసుపరం టెండెంటు కోర్టులోనికి వచ్చిరి. ముద్దాయిలను జామీనియ వలసినదిగా గోరిరి. ప్రజలను భయపెట్టు నుద్దేశముతో రిజిస్ట్రు పోలీసులను కవాతు జేయించుటకు సూపరింటెండెంటు వెల్లెను. భీమసేనరావుగారికల్లి చాలజబ్బుగా నుండుటచే వారికి 15 దిన ములగడుదీయబడెను. మిగిలినవారు జామీనియనిరాకరించినందున తలకొక 6 మాసముల సాహస్యఖాయు విధింపబడెను. వారు బల్లారికి దీసికొనిపోబడిరి. ప్రాసిక్యూటరు తరపువారుగూడ వారి క్రమప్రవర్తనకు చాలగొనియాడిరి. ప్రజలు కాంతిముగ పనిజేయ వలెనని సంజేశమిచ్చిరి. భీమసేనరావుగారికల్లి నిన్ను వరణించెను. ఎలూరు బండితోలువారు అమితమైన మునిసిపలుబండి పన్ను లను తొలగింపవలసినదని మునిసిపలు వారి కర్జి పెట్టుకొనిరి. అం దువై చర్యకేమియు దీసికొనలేదు. బండివాండ్లందరు సమ్మెక ట్టిరి. రేటుపేయింపనయమునకు మహజరు పెట్టుకొనిరి. అసమ్మ తిలేలుపుటకు సభ నేర్పాటు జేయుచున్నారు.

బాణాసంచా ప్రేలుటవలన ప్రాణాప్యము:—22 వతేదీమ ధ్యాహ్నము తిరునల్వేలి బజారులో రాజగోపాలనాయుడు గారుబాణసంచా తయారుచేసి మూటకట్టి తనదుకాణముకు ప్రక్కదుకాణములో నుంచెను. అతని సోదరుడు 25 ఏండ్ల వాడు అడటికి వెల్లి తెలియక దానిని తన్నెను. అని నెడ్లస్వని తో ప్రేలినది. అతన్ని నముచకుకు ముక్కముక్కలై పోయెను. ఆముక్క తెరిగి వీధిలో పడెను. ఆయింటిపెంకుటి కప్పెగిరి పోయినది. ఆదుకాణదారుకొడుకుకూడ చనిపోయెను.

మేములపూడి కాంగ్రెసు ఫిర్కాసంఘమును, పంచాయతీ కోర్టును సాసింపబడినవి.

అప్తనుసంధి

పత్రికాభిప్రాయములు
కాంగ్రెసు

ఇది డిల్లీలో జాతీయవాదపత్రిక. అప్తనుసానువా రధి కముగా కోరిన సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును బడయగలిగిరి. ఇప్పు డు చుట్టుపట్ల నున్న మహమ్మదీయరాజ్యములకు సహాయము చేయుటకు వారి కవకాశము కలిగినది.

ఇటాళికు (ఫిల్లి)

ఈ సంధి అనుకూలముగా నున్నది.

ఇంగ్లెండ్ వెంటెంటు

అప్తను లభికము వదలుకోలేదు. చాల సదుపాయములను బడయగలిగిరి. ఆసియాఖండమును యిండియాకు చాలచేరువ నున్న యొకరాజ్యము బ్రిటిషు దొరతనమువలన నిట్టిసదుపాయ ములను బడయగలుగుట చాలసంతోషకరము.

ఇండియా అడ్వర్కేటు

ఈసంధివలన నందరికిని సంతృప్తి కలుగును.

ఇండియా టైముస్

సరిహద్దునకుండి అల్లరులను కలిగించుచున్న బోల్షివిక్టుల వలన యిండియాదేశమున కెట్టితొందరయు కలుగకుండ ఈసంధి యుపకరించినది.

బొంబాయి క్రానికలు

రెండుదేశముల ప్రజలకు కాశ్యతముగ గొప్పలాభము దీని వలన గలుగును. ప్రాంతీక పరిస్థితులనుబట్టి బ్రిటిషువా రేమియును తగ్గింప వీలు లేకపోయినది. అప్తనులే కాక స్వయనిర్ధారణ సిదాంతమునకుగూడ నిజ గొప్పవిజయము.

బెంగాలి (కలకత్తా)

బోల్షివిక్టులదురుదేశములకు విరోధముకలిగినది.

సర్వెంటు

ప్రస్తుత మాదేశమున నున్న పరిస్థితులనే యీసంధి స్థిర పచి తగిన ఏర్పాటులను కావించెను.

షత్రిక

రష్యనులకును అప్తనులకును జరిగిన సంధివరకులు మన కు తెలియవలెను ఈసంధి బ్రిటిషు రాజనీతిజ్ఞుల ప్రజాధికృతకు సూచకమని తెలుపవీలులేదు. అప్తనులే సదుపాయముల నన్ని టిని బడసిరని అనకతీరదు.

అపరూప గ్రంథములు

(1) వ్యవహారచంద్రిక

కర్త:—వి. నువ్వా రావుమంతులుగారు. 8 అధ్యాయ ములు. 72 ప్రకరణములు. ఇందు సమస్త వ్యవహారమున్నవి. పోస్టు, రంత్రి, విజిల్లేషను, అంత్రి, శంఛాంగ వివరణము, తిథి వారనక్షత్ర, మాస, పక్ష, వార, దిన, యుగవివరణము, శక ములు, శిష్టు వ్రాయుట, ఆంధ్రదేశవివరణములు మున్నగునవి వేల కొలది విశేషములు. ఇందలి విశేషముల లక్షములు పెద్ద బాలికీతులొక జేర్చుకొనుచున్నార స్త్రీదత్త వర్తకులు, వకీలు గుమాస్తాలు, అందఱకు సుపయోగము. టీచర్లకు వ్యవహార బోధని పత్ర సుపకరించును. 500 ప్రతులు మిగిలిఉన్నవి. 1 క రు. 8-0

(2) గృహవైద్యము

క ర. — టి. ఎల్. పతిగారు. ఇందుకుట బోషధ ముల కొంఠె సద్భుతముగ గుణవిమృ మాలికావైద్యము. శీల కట్ట చింతపండు, జిల్లేకు, వెన్నెరు, యిట్టి వస్తువులతో దుర్బల మగు పెక్కువ్యాధుల మాపునగును. ఘోషయి కిట్కాలు. అన్నతయోగములు. సమస్తరోగములకు మందులున్నవి. వైద్యసహజ మక్కుటలేతంద చిన్న ఇన్న మందులతో పెద్ద పెద్ద రోగముల మాపునొనకచ్చును. 1-8 రు. 0-8-0

(3) బొబ్బిలియుద్ధము

క ర్త:—అయ్యోగి వెంకటరమణయ్య మంతులుగారు. సత్యమైన పరిశోధన మొనరించి వ్రాసిన చరిత్రము. సవలతలె జనువుట కింపయినది. గ్రంథాలయోద్యమవాదులు లకు శ్రీయత అయ్యోగి వెంకటరమణయ్య మంతులుగారు సులభ తెలియ వ్రాసి యున్నారు.

ఈ వై మూడుగ్రంథములు గోక్కసారి తెప్పించుకొను వారికి వెల 2-20 అన్న పోస్టు ఖర్చులు రు. 0-6-0 కలిపి రు. 2-8-0 లగును.

కాని కొన్ని పుస్తకముల నిలవజే గొంచెము వరిగి యున్నవి. ముందువ్రాసిన 200 మందికి రు. 1-0-0 మాత్రము. పోస్టుఖర్చులతో రు. 1-6-0 ల కియంబును. ఆంధ్రప్రదేశ్ చందాదారులకు మాత్రమే యీ క్రింగు వెలు

వలయువారు:—మేనేజర్:

క మ ల ను టీ ర ము

181 వైక్రాపురోడ్డు, తిరువళ్ళిక్కేణి, మదరాసు.

అసహాయోద్యమము

సంయుక్త రాష్ట్రములలో కఠినశాసనములు
శాసనములు నెహ్రూ మున్నగువారికి నోటీసులు

బొంబాయిలో ఆల్లరులు జరిగినందున ఆలహాబాదు
నందలమున ఆల్లరులను నిర్మూలించుట, బహిష్కర
ణము, శిక్షణానిధిగల మున్నగువానినిమీదను సభలను నిర్మూ
లించు. ఆల్లరులను నిర్మూలించుట తక్షణమే చేయబడున గాన
ముందుగా నెలిసితిని బహిష్కరణము శాసనములు నెహ్రూ
గారు మున్నగువారికి నోటీసులను పంపెను.

విద్యార్థులను బహిష్కరించుచున్నందులకు కేసు

బొంబాయిలో 17 వ తేదీన విద్యార్థులు పాఠశాలకు
పోవలదని బోధించుటలకు నందలకాంక్షలకు సంఘపాత్ర
యైన సహకార్యదర్శులను బహిష్కరించుట కొరకు దరఖాస్తు
జేసి నాయకుని నుండి 9వందల పట్టుకొనిరి.

పునరుద్ధరణ హితము

17 వ తేదీన పునరుద్ధరణ హితము జరి
గెనుట సభ్యులగుటకు ప్రజాసంఘాధ్యక్షులకు తంతివాద
నంపెను.

బెంగళూరు ఆల్లరులు

24 వ తేదీన బెంగళూరులో జరిగిన ఆల్లరులలో మహావ
లకు కాల్యుటలముందు మిగిలిన శాంతిపరములకు భిల్లభు
నాయకులను పిలువ గాన వారు కచ్చి బోధించిరి గాని
ప్రజలు వివేకము చూపకులను కాల్చిరి. మరల 6 గురిని
పట్టుకొనిరి. గాయములు బలవంత గురిలో ముగ్గురు చని
పోయిరి. తక్కినవారు వైద్యశాలలో నున్నారు. మరణపత్రము
జరిగిన పిమ్మట శకములను బంతుల కచ్చిరి. 26 వ తేదీన దహ
నక్రియలు శాంతముగా జరిగిరి. 24 వ తేదీ రాత్రి వైకుంఠ వీధు
లలో కానలియండి. 35 వ ఆల్లరులు లేవు. చాలదుకాణము
లను లేచిరి.

బొంబాయి ఆల్లరులు పోలీసుల సాయము

బొంబాయి ఆల్లరులలో పోలీసులను పైనివలను పాక్షి
గము వహించి ఒకక్షువాచకే సహాయముచేసి వారికి ఆయుధ
ముల నిచ్చిరి ప్రత్యేకముగా ప్రకటించబడిన వార్త కేవలము గొ
ధారము వారు. శాంతిని తెలియబడుచున్నట్లు తెలియండి.
ఆల్లరులను ప్రభుత్వముతో సత్సంధుగా వారు శాంతిని తెలియ
గలిగినట్లు కలవరనే వారి క్రమక్షయము నుంచి ఆలహాబా
ద కేసును విచిత్రముగాను దని బొంబాయి పోలీసులనువారు
ప్రకటించిరి.

మంజూరు ముగిసిన సంఘములు

మంజూరు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారుగూడ అచటివంటిరుసం
ఘములన్నియును ఆక్రమకుంఘములని యిగానెల 24 వ తేదీన ప్రక
టించిరి. బాహ్యును ఆల్లరులను పోలీసులకు మండలములలో
రాజ్యసహకారమును చూపుట కేట్టిరి.

మూడవ ధానానుండలసభ

ఈసభకు ఎం. కె. జయకరుగారధ్యక్షులవహించిరి. ఆలీ
సోదరులవై కట్టలేదు రుజువుకాలేదు. మరణములు మిక్కి
మైనవిగాన వారికిను కొట్టివేయుటయో తగ్గించుటయో జరుగ
దనిపని. అసహాయోద్యమమున దభివృద్ధిని నిగ్రహించు కొన్ని
విధానములను మూడవసారి. సాగ్య జనిక ఆల్లరులనుసం
ప్రమాదకరము. గాంధీగారు విధించిన వైతికాధినియములను
దాటితేరు టత్వనకరము. ప్రతిఆల్లరుకుట్టించినవో చాలదు
రాగతములు జరుగును వైతికనాథయవిధములగు కొన్ని ఆ
ఆల్లరులను కొందరుల్లంపించుమిషయము చేరు. గాంధీగారు కారా
గృహములకు పోకుండమనట చాలముఖ్యమగు విషయ
ము. గాంధీగారు బహుజనంకు టత్వనము. గాంధీగారిట్లు
తలపకపోవచ్చును. అందోపదే గాంధీగారి స్వేచ్ఛకు శింగ
ముకతించుటకంటె కావకమితి చాట్టిన ఆగుటయే మంచిద
ని వారిసహకారులుకలవరుచున్నారు. గాంధీగారు కలుగజేసిన
నూతనకేట్టి సభ్యులము ఆలహాబాదుపడినందులేదు. దౌర్బ
న్యహిస నిగ్రహమున సోకవత్సము మూలమే ఆల్లరు
సము కలిగిరి. గాంధీగారు బోధనముల కనుగుణముగ సంకటి
దౌర్బన్యరావాత్సము కలవరుచుకొనుట కీకాలము బాప్తుగా చాల
దని జయకరుగారు నడిపిరి.

బొంబాయి ఆల్లరుల సప్తపరిహరనిధి.

ఈ నిధికి 50 వేలు చేరినవి.

ప్రత్యేక ఉత్తర రాష్ట్రము.

వీహారు ఒరిస్సా శాసనసభలో 25 వ తేదీన ఉత్తర
లుగల రాష్ట్రభాగముల నన్నిటిని ఏకరాష్ట్రముగా చేయవలెనను
తీర్మానమును విశ్వనాథకరుగా రుపపాదించి ప్రత్యేక భా
షలో మాటలాడిరి. తీర్మాన ముమోహింపబడినది. ప్రభుత్వము
వాదగూడ సమ్యక్తిని తెలిపి ఆయా రాష్ట్రములలోనున్న ఉత్తర
కు లంకికరించిన శివశక్తిదనుని చెప్పిరి.

ఆర్థిక సంఘము

ఈ సంఘము బొంబాయినుండి కరాచికి వెళ్లెను.

చల్లపల్లి రాజుగారిపై కేసు

(బార్నిటెల్ 3 వ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు మహమ్మద్
మునీర్ ఖాన్ సాహెబు బహద్దర్ గారి కోర్టులో ఇండియన్
పిన్ కోడ్లు 342, 426, 448 సెక్షనులప్రకారం, క. ప్రభుత్వరా
మయ్యగారు రిసువానాకరు చల్లపల్లి రాజుగారిపై చార్జీ దాఖలు
చేసిరి. అందలి సంగతులు క్లుప్తముగ నుదహరించుచున్నాము.

గతించిన గాబాగారు అసగా మొదటి ముద్దాయి

(ప్రస్తుతరాజు, లిండ్రి) తండ్రియారు పేటలోనున్న బంగాళాను
కొని 1907 సం॥ లో తనకుమార్తెకు అసగా ఫిర్యాదిభార్యకు
దానముచేసెను. ఈ బంగళాగాని అందలిసామానుగాని ఎట్టేటుకు
ఎవ్వధమునను చెందియుండలేదు. బంగాళాయొక్క భుక్తము
భార్యలకుతన తనకు కలుగజేయబడినదనియు, తేలురాజుగారి
మృతి తరువాత తాను బంగాళాలోని కొన్ని గదులకు తాళ
ములు సీలులు చేతివేసియు ఆ గదులలో విలువ
గల సామాను గల దనియు పీటిని తన ఏజెంటు
స్వాధీను చేసితి ననియు ఆ ఏజెంటు యిష్టమునకు దా
యిగా నున్నాడనియు ఫిర్యాదీ దెల్పుచున్నాడు. 1 ముద్దాయి
అట్టిబరు నెలలో తన ఏజెంటును స్వాధీనపరచుకొని తన బంగా
ళాలో ప్రవేశించి తాళములను పగులకొట్టిట్టున్న శివ స్వంత
మనస్సులను వారాజేసి తన ప్రవేశమును అడ్డగించిట్టున్న ఇం
టి ఎదుట తనపేరును చూపు లెట్టును కట్టిట్టున్న ఫిర్యాదులో
కలదు. ముద్దాయి లందరకు నోటీసులెందుకు జారీచేయబడడో
కాణము దెలుపుటకై 7 దేశింబరునకు మేజిస్ట్రేటుగారు వా
యిదావేసిరి.

క్షత్రియవత్రిక

(1) చారిత్రకసాఘికము, ఆధిపత్యము లాంధ్ర
క్షత్రియుల మేలుకొణకు ప్రకటించును.

(2) ఆంధ్రులచరిత్ర తత్వ సిద్ధాంతముల విమర్శన
యందును.

(3) సత్వక్షత్రియ నిరూపణము చేదములు, పురాణ
ములు, దర్శనాత్మములు ప్రవరణండ్, శాసనముల యాధా
రమున నొనర్చెదము.

(4) శ్రీ వంశురీ సుబ్బారావుగారి వ్యాసములు ప్రతి
సూచికకు విమర్శన చేసెదముకొన్నాము.

కథలు, సారస్వతీవ్యాసములు, హాస్యము, పాటలు,
చదములు కూడ నుండును. (1267)

కలయువాడు:-

మేనేజరు, క్షత్రియవత్రిక

ఈ గావారిపాఠం, సత్యవేదపాఠం,

చెంగల్పట్టుజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

ఆయుధ నియమనభ

ఆస్ట్రేలియను విమానదళము

28-వ తేది మెల్బోర్నునందు సంయుక్త రాష్ట్రపతిగారు
సభ్యులందు, విమానములను తగ్గింపవలెనను తీర్మానమునై సుపన్య
సించుచు ఈవిషయమై వాషింగ్టను సభవై నెమ్మన యాశలు
పెట్టుకొనబడదని నుడివిరి. సంయుక్త రాష్ట్రములను జపాను
క్రొత్తనాకలను ప్రవేశపెట్టుచుండిరి. బ్రిటిషువారు కట్టుచున్న
నాకల నిర్మాణము నాపివైచిరి. అందుచే ఆస్ట్రేలియా విమాన
దళమును దగ్గింపవలె నని కోరుట ఆసంభావ్యమని నుడివిరి.

ఫ్రెంచిపత్రికాభిప్రాయము

బ్రియండుగారి నూచనలను ఫ్రెంచిపత్రిక లన్నియు
అభినందించినవి. "పెటిట్ వెరిసియను" అనుపత్రిక మిత్రియందలి
వారు అందు ముఖ్యముగా బొల్షరుగారు జనగన అభయము
కలన, ఫ్రాన్సువా టొంటరిగ నుండిరి జర్మనీవారు తలపకుండ
నుందురని వ్రాయుచున్నది.

ఫ్రెంచివారి వ్యతిరేకభావము

24 వ తేది లాషింగ్టను సభవారు భూనైన్యమును గురించి
చర్చించిరి. బ్రియండుగారు రాసందర్భమున భూనైన్యమును గురించి
ప్రత్యేకముగ విచారింపబడదనియు ఫ్రాన్సుదేశము ఆపాయ
ములలో దగుల్కాను ననియు, ఇతరదేశములు సహాయ మొన
ర్చిన గాని నైన్యమును తగ్గింప వీలులేదనియు నుడివిరి. ఇట్టిపూచి
తేనియెడల భూనైన్య పరిమితిని నిర్ణయించుటకు వీలులేదని
జెప్పిరి.

సత్వైన్యములసమస్య

సత్వైన్యములసమస్యనుగురించి ఆమెరికనుప్రతినిధులు వారి
గలహాసంఘములో చర్చించిరి. నాశా నియమసంఘమువారు
సత్వైన్యములను తగ్గింపవలెననియు తేక తొలగింపవలె
ననియు అంగప్రతినిధుల సలహాలను గూర్చి విచారించు
చున్నారు. సభవారు, అత్యంతప్రాచ్యదేశసమస్యల చర్చించు
చుండిరి.

అత్యంతప్రాచ్యదేశములు.

(ప్రాచ్యదేశ సమస్య పరిష్కార సంఘమువారు "లెజిస్లా
ను బహిష్కరింపవలె నని తీర్మానించిరి. నెనెటరు రూటుగాకు
వై నాశక రాష్ట్రము, పరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును గురించి
తీర్మానమును జేచిరి.

రహస్యసమావేశము.

ఆయుధనియమమును గూర్చి చర్చించుటకు సమావేశ
మైన విదు సెద్దప్రభుత్వముల ప్రతినిధులును మరియొక యువ
సంఘమును నియమించి ఈ యువసంఘమువారు విమానములు
మొదలగు వాని విషయమై చర్చించెదరు.

దేశీయనేత్రప్రదర్శనము

ఈ ప్రదర్శనమును పాట్నాలో 28 వ తేదీ సుధ్యాన్న
ము 2-30 గంటలపట్టిప్రధాన న్యాయమూర్తి తెరచును. అన్ని
రాష్ట్రముల నుండియు వస్తువుల పాఠశాల విస్తారముగా వచ్చు
చున్నవి. వానిని విప్పి ఏర్పాటు చేయుచున్నారు.

ద్రాసు హిందూపర్సెనెంట్ ఫండు, లిమిటెడ్, వుద్రాసు.

1912 లో ఇండియా కంపెనీల చట్టముప్రకారము ఏర్పాటుచేయబడనది.

ఒకరూపాయ లాటరీ-చీటి

లాటరీకల వుదినము 24-12-1921

వెద్దలాటరీ	900 బహుమతులు
మొదటి బహుమతి విలువ అంచనా	100000 రూపాయలు
రెండవబహుమతి	40000 రూపాయలు
ప్రత్యేకపు లాటరీ	100 బహుమతులు
మొదటిబహుమతి విలువ అంచనా	20000 రూపాయలు
రెండవబహుమతి	10000 రూపాయలు

వెద్దలాటరీకి ప్రతిపుస్తకమునకు 10 రూపాయి చీట్లుండును. లాటరీలో మంచిభహుమతుచేయు
వారికి ప్రత్యేకపులాటరీ టికెట్లలో ఒక్కటికట్ట ఒకపుస్తకమునకు చేర్చబడును. వెల రూ 10-0-0.
త్వరగా దరఖాస్తుచేయును. త్వరగా నమూదుచేసుకొనుడు. సామ్మ ముందు పంపిన కష్టనష్ట
ములు లేవును. మీ అదృష్టమును చూడుడు? క్రిష్ట పనదినమునాటి సాయంత్రం 1000 బహుమతులు.

48 చెల్లికర్మార్ కోవిలగిరి,
పునపూరం, రాయపేట పోస్టు, మద్రాసు.

పి. యం. జేవరాజన్,
కార్యదర్శి.

విదేశ వార్తలు

వాషింగ్టన్ ఆయుధనియమసభ

రష్యావారి యుద్ధశక్తి

రష్యా సోవియటు ప్రభుత్వమువారు ఆయుధనియమసభ కాహ్వానింపబడలేదు. అందుచేత ఈ సభవారివద్దనే తీర్మానములతో జోక్యము లేదని సోవియటు ప్రభుత్వమువారు వాషింగ్టన్ సభవారికి తంతివార్త నంపిరి.

రష్యాలో ప్రాచ్యదేశసభ

రష్యావారు ప్రాచ్యదేశముల విషయముల చర్చించుటకు గాను ప్రాచ్య దేశముల ప్రత్యేక సమావేశము జరుప నిశ్చయించిరి. అందులకు వై నా, ఇండియా, కొరియా, జపాను దేశములను తప్పవనియు నంపవలెనని రష్యావారు గోరిరి. ఈసభ ఇర్క్టుస్కందు సమావేశమగును.

భూనైస్యము

22 వ తేదీన హ్యూగారు వాషింగ్టన్ సభయందు దిట్టముడి వికి:- ప్రపంచ మంతయు కాంతినిపేక్షించుచున్నది. భర్తమును స్వాతంత్ర్యమును నెలకొల్పినంతవరకు ప్రపంచమున కాంతి యుండనేరదు. ఫ్రాన్సువారు సహాయము కోరినపుడెల్ల సంయుక్త కాప్ర్యముల వారు సహాయ మొనర్చుచు నేయుండిరి. ఫ్రాన్సువారు తమస్వాతంత్ర్యము కోరకు గన్న రచిన దైత్యసాహసములు అమెరికావారి హృదయములందు చిరస్థాయిగ నెలకొనియుండును.

మార్తెనుగారు

బెల్జియమువారు స్వతంత్రతరకు కావలసినంతకంటె నెక్కువ నైస్యమును నిలుపుకొన నెంచలేదు; ఇంకను నైస్యమును తగ్గించుచున్నారని మార్తెనుగారు బెల్జియము పక్షమున బట్టిరి.

బ్రియండుగారు

బ్రియండుగారు రష్యాదేశము చాల యల్లకల్లోలములలో నున్నదని నడిచిరి. ఇర్క్సువారు కాంతినినెలకొల్పట కేమియొనర్పి ఎట్టివిధముగా రష్యాను తమ చేతులలో బెట్టుకొనుటకు గడంగదరో, సమద్రము మీదనుండి మాదేశమున కెవరైన దండెత్తి వత్తురను భయములేదు. ప్రాన్సుదేశమునకు భూభాగముమీద నుండి కొన్ని యాపదలురావచ్చును. అందుచే కావలసిన నైస్యము నుంచుకొను టత్యవసరము. ఇందుల కీ సభవారు విముగుకొనునని దలచెదమని వారు నడిచిరి.

నౌకానియమము

ఆంగ్ల జపాను, సంయుక్తరాష్ట్రముల ప్రతినిధులు నౌకానియమమును గురించి చర్చించుచున్నారు. ఈ సమస్య చిన్న చిన్న విషయములలో దప్ప ఇంచుమించు పరిష్కరింపబడిన దని యెంచవచ్చును. బ్రియండుగారి యుపన్యాసమునందు బెల్జియ విధానముమీద భూనైస్య నియమము గూడ పరిష్కరింపబడిన దనవచ్చును. అనగా ప్రస్తుతపరిస్థితులలో భూనైస్యమును నిర్ణయించుటకు వీలులేదని తేలికది.

అత్యంత ప్రాచ్యదేశసమస్యలను పరిష్కరించుటకుగా నొకయూపసంఘము నేర్పరచిరి. వీరు వై నావారు. ఎగుమతి దిగుమతి పన్నులనుగురించి నూచించిన సలహాలను చర్చించురు.

జర్మనులు నైస్యమును తయారుజేయుటలేదు

జర్మనులు ఆయుధముల నిర్మించుచున్నారనియు, నైస్యమును తయారు జేయుదురనియు బ్రియండుగారు వాషింగ్టన్ లో తప్పి విషయము లగల్గేములని జర్మను అధికారులు దెలుపుచున్నారు. వారు గావించిన యొకప్రకటనయందట్లున్నది. రీచిప్టాగు నందు, ఇదివరకు ద్యోగస్థులుగాను, వాన్ కమిషనుకు ఉద్యోగిలుగాను నున్న అధికారులు మూత్రమెగలగనని యభిప్రాయము. అందు వారలగము యావసులుమూత్రమే గలరు. వారు యుద్ధకాలమునందు నందుండిరి. సంగతుక పోలీసుదళముగూడ ప్రభుత్వపరిపాలనక్రింద లేదు. చాలవరకు స్థానికప్రభుత్వముల పాలనక్రింద నున్నది. దేశములో కాంతిని గాపాడుటయే వారిపని. వారియొక్క మొత్తమును, ఆయుధములు మొదలైనవి ఎంటి వారి యుద్యోగుల యధీనముననే గలరు. పోలీసువారికి తేలిక తుపాకులను రైఫిలులను మూత్రమేగలవు. వారిని, బరువు తుపాకులను ధరింపనిప్పుట లేదు. అందువలన వారు ధరించు తుపాకులు యుద్ధమునందు బనికిరావు. పౌరుల రక్షకనైస్యము చాలకాలముక్రిందటనే తొలగింపబడినది. వారి యాయుధములు నాశనము జేయబడినవి. జర్మనీలోని ఆయుధపరికరముల దయాదయ యంత్రకాలము మూసివేయబడినవి.

జర్మను ఆయుధములు

ఫిరంగులను కనుగొనుట

యెల్లీమెయిలువిలేఖరుడు 22-వ తేదీన ఇట్లు వ్రాసెను: రాక్ స్ట్రాఫ్ పింటింగు మెమరీలో దాచిపెట్టిన 150 తుపాకులు గనుగొనబడినవి. ఇంకను సోదాకాడగా రెండుగోడలవద్ద 300 ఫిరంగులు గాన్పించెను. దీని యజమానులగు హెర్ రాక్ స్ట్రాఫు గారిని అరెస్టుజేయుటకు వారంటింపబడినవి.

టర్కీసంధి

మంత్రివర్గమువారి చర్చ

22-వ తేదీన విదేశాంగవ్యవహారవ్యవస్థాపకమంత్రివర్గమువారు సమావేశమై చాలసేపు ప్రాచ్యదేశములం దాంగ్లేజీ స్థితినిగూర్చి చర్చించిరి. ప్రెంచివారు టర్కీలో సంధిజేసికొనుట వలన ఆంగ్లేజీ ప్రామాణ్యములలో నొకటి యను ఆంగ్లేజీవాదము కొంచెము దుర్బలమాయెనని సభ యందు దెలిసికొనిరి. టర్కీవిషయములో ఆంగ్లేయులు లక్షల లంచించిన విధానమును గురించి చాల తీవ్రమిచ్చుకొని జరిగెను. ప్రధానమంత్రిగారి చిన్న చిన్న దేశములను కాపాడవలెనను కోరికయే బ్రిటిషువారు గ్రీసువారి కనుకూలముగా నవలంబించిన విధానములకు గారణము. ఆంగ్లేజీయులు ఇదివరకు పోర్టోగీస్ సామ్రాజ్యమునకు లపాండుట కన్ని విధములను ప్రయత్నింపబడును. ఆంగ్లేజీవాద్యమునందు చాలమంది మహమ్మదీయులు గలరు. వారి కొరకుగాను టర్కీలో సరియగు సంధి జేయు కొనుటకు మంత్రివర్గమువారు ప్రయత్నింపవలెను.

అంగోరా క్రొత్తసంధి

రష్యాట్రాసు కేసీయను ప్రజాస్వామ్యములతో సంధి అంగోరా, రష్యా, ట్రాన్సుకేసీయను ప్రజాస్వామ్యములు కార్కునద్ద అక్టోబరు 18-న తేదీన యొనర్చుకొనిన సంధి పరతులు ఆంగ్లే ప్రభుత్వమునకు జేరినవి. ఈ సంధివలన ట్రాన్సుకేసీయను ప్రజాస్వామ్యములతో నిదివరలో జేసికొనిన సంధి పత్రములన్నియు రద్దుజేయబడినవి. మార్చి 2-న 1920 సం॥ మార్చి నెలయందు దొనర్చుకొనిన సంధిమాత్రము నిలుచును. ఇక మీదట అంగోరావారి ఇష్టములేకుండ టర్కీవిషయమేమైన సంధిలానర్చుకొనిన యెవలనవి చెల్లువు. అర్మీనియను దేశమునందు నభివృద్ధి అను చిన్న స్వతంత్ర ప్రభుత్వము స్థాపింపబడును. ఇది ఆర్మెనియను టర్కీయ ప్రజాప్రభుత్వముయొక్క సంగత్యం క్రిందనుండును. అనటోలియను తురుష్క స్థానము టురేనియను, ట్రాన్సుకేసీయ, నెయిటలు ఆసియా దేశములలో కలసియే యుండును. కేసీయను అర్మీనియలో దాదాపు సగముభాగము తురుష్కుల కీయబడినది. జార్జియాలో చాలభాగములు గూడ తురుష్కుల కీయబడినవి.

టర్కీలో యుద్ధశైలిలు

కలనల్ రాలిన్సుగారు కొంతకాలము తురుష్కులచే యుద్ధశైలిగ నుంచబడినది. వారి మధ్యనే నదలిపెట్టడి ఆంగ్లే దేశమును జేరెను. తురుష్కులు యుద్ధశైలిలను చాల కఠినముగ జూచుచుండిరిని వీరు నివేదించిరి. ఆసియా మైనరునందు యుద్ధశైలిలు బాధింపబడుచుండిరి. ఇజరాను ప్రాంతమున 9 వేల మంది మామూలు పనివారలతో పాటుపనిజేయుటకు నియమింపబడిరట. ఈ 9 వేలమందికి 800 మంది మూత్రమేగలికిరి. మిగిలినవారిస్థానమున సముద్రతీర ప్రాంతజిల్లాలలోనుండి పంపిన గ్రీసు ఖయిదీలను నియమించిరి. వీరుగూడ నీ శిక్షకాలమున జనిపోవచ్చునని వారు జెప్పిరి.

విరిష్కసమస్య

విషమమగుచుండుట బాంబులు వేయుట బెల్గాస్టును స్థితి విషమమగుచున్నది. 22 వ తేదీన ఓడపనిజేయువారు పనికిబోవుమండ నొకబాంబు వేయబడినది. వారున్న ట్రాన్సుమండివట్టాలు లాగివేయబడినవి. 3 గురు వరకొందిరి. 16 మందికి బెల్టులు తగిలెను. పసినుండి తిరిగి వచ్చుచున్న పనివారలపై నింకొక బాంబువేయబడినది. 12 మంది మరకొందిరి.

తుపాకులతో పోరాటము

21 వ తేదీ రాత్రి బెల్గాస్టును రివాల్యూతో తీరముగ పోరాడికొనిరి. 3 గురు పనిపోయిరి. చాలమందికి గాయములు తగిలెను. ఓడపనివారలతో మరిఇద్దరు మరకొందిరి.

పోయినఫిరంగుల తిరిగిపట్టుకొనుట

ఇదివరకు విండ్సరులోని విక్టోరియా బేరత్తునుండి కొన్ని మర ఫిరంగులను రివాల్యూను దొంగిలించబడినవి. వానిని 22 వ తేదీన తిరిగి పట్టుకొనిరి. విల్లండునుకు బోవు స్ట్రీటును స్కాట్లండుయార్డు పోలీసువారు అతివాగదూరతతో పరీక్షించుచుండిరి.

సిన్ ఫీసుల నిందాకోపణ

కలనల్ తిక్కుహముగారు వ్రాసిన రహస్యలేఖ యొకటి సిన్ ఫీసులకు 21 వ తేదీన జక్కినది. అందువలన ప్రజలలో చాలనుద్రేకము ప్రబలికది. కలనల్ తిక్కుహముగారు బెల్గాస్టులోని విరిష్కకాస్ట్రాబులరీడివిజనుల కమిషనరుగా పనిజేయుచుండిరి. సమయమువచ్చినపుడు యుద్ధమునకు పంపుటకుగాను బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు అల్పరహస్య నైస్యమును దయారుజేయుచున్న ట్రాల్లేఖలన దెలియచెప్పెనట.

ఈ లేఖను, లండనులోని విరిష్క కార్యాలయమువారి యనుమతిలేకుండ ప్రకటింపబడినదని యనుచున్నారు. దల్లిను యందును బెల్గాస్టుందును అధికారు వీ విషయము విచారించుచున్నారు.

ఆకాశముననలు

ప్రభుత్వమువారు సిన్ ఫీసులతో క్రొత్తసంధి మంతులను ప్రకటించిరి. ఇందువలన అల్పరహస్యకాని సిన్ ఫీసులకును సంధి మదురకచ్చునని ఆంగ్లేయులు దలంచుచున్నారు. ఈవరకుల వలన పూర్వపు విల్లండు ప్రభుత్వపట్టుములలోని వాక్కులకు విల్లండుకు క్షోణ్ని ఎక్కువ హక్కు లీయబడును. ప్రస్తుతము విల్లండును కంతకును ఒక పార్లమెంటు నెల కొల్లుక పోయినను ముందట్లు జరుగగలదు. సిన్ ఫీసు విల్లండునుభవించుచున్న హక్కులను అచి అల్పరహస్య తయంతటతామే విల్లండును కంతకును ఒక పార్లమెంటు గావలెనని కోరుదురు.

సిన్ ఫీసు ప్రతినిధులతో సమావేశము.

మంత్రివర్గమువారి సమావేశానంతము లాయడుజార్జి చాంబర్లెను, బక్లెన్ హెడ్డుప్రభువుమొగును సిన్ ఫీసుప్రతినిధులగు గ్రెగోర్ బార్డునుకల్లిస్సుగార్లతో 28 వ తేదీన చర్చించిరి. సర్ జేమ్సు క్రెయిగుగారితో లాయడుజార్జిగారు చర్చించబోవు మరతులనుగురించి వారు చర్చించినట్లు దెలియుచున్నది.

లాయడుజార్జిగారు క్రెయిగుగారితో సమావేశమగువరకును సిన్ ఫీసులతో సంధిసభగూడదని ప్రభుత్వప్రకటన గావించబడినది. విల్లండును కంతకును గలపి యొక పే పార్లమెంటుండవలయుననుమరలే సంధికి మూలాధారమని సిన్ ఫీసు దెలిపిరి.

ఆంగ్ల ఆఫ్ఘనుసంధి

ఆంగ్ల దేశవార్తాపత్రికలు

ఆఫ్ఘనుసంధినిగురించి తెమ్ముపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:- ఆమీరుగారియందును వారిప్రజలలోను, భారతదేశమునందు ప్రజాభిప్రాయమునందును ఈ సంధియొక్క ఫలితములను బట్టి దాని లాభాలభములను నిర్ణయింపవలెను. అమానుల్లాగారు బ్రిటిషువారియెడల తన స్నేహభావముల బట్టి సంధికుదీరినదని దలచిఅప్రకారముగ వర్తించినచో భారతప్రభుత్వము ఆఫ్ఘనుస్థితిగతుల స్వల నెదుర్కొనవలసి యుండదు. అట్లుగాక అమానుల్లాగారు 1919 సం॥ నందును తరువాత రాయబారము లందును తనప్రవర్తనవలన నిట్టిలాభకరమైన సంధి కుదీరెనని యెంచినయెడల నది ఫలరహితమగును. ఈ సంధివలన ఆమీరుగారు భారతదేశము గుండా ఆయుధములను దిగుమతి చేసికొనవచ్చును. సరిహద్దు ప్రాంతముల ప్రజల ప్రవర్తనయందును, ఆఫ్ఘనువారితో నిదివరకున్న సంబంధములయందును అనుభవముగలవారు ఈయెర్పాటునకు విముఖుల గన్పరచెదరు. మైత్రితో సంధియొనర్చుకొను నప్పు డిట్టి యొడంబడికలు గహజములే యని యెంచవచ్చును. భారతదేశము నకు బోల్లి విక్కులవలని భయము నిక్కుచుగను. ఇప్పుడీభయ మెక్కువగుచున్నది. దీనిని క్రొత్తయూపాయములవలన తొలగింపవలెను. ఆఫ్ఘనులతో స్నేహభావముగ సంధినినర్చుకొనుట యట్టి యూపాయములలో ముఖ్యమైనది.

డ్రైలి ఎక్స్ ప్లెషన్

డ్రైలి ఎక్స్ ప్లెషన్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:- క్రొత్త ఆఫ్ఘనుసంధిని నునఁపూర్వకముగ నభినందించుచున్నాము. ఆఫ్ఘను స్థానమునందు మనమైత్రి జయప్రదమైనది. బోల్లి విక్కులవచ్చా రముల దిలకించినయెడల నిది మిక్కిలి యవశ్యకము. ఇరుపక్షముల వారును పోగ్ననదభిప్రాయముల దెలిపిరి. స్వతంత్ర మహమ్మదీయరాజ్యముతో జేసికొనబడిన ఈ సంధివలన, భాగదేశము నందు ప్రబలిక, ఆంగ్లేయులకు మహమ్మదీయులపై ద్వేషమును భావము నకించిపోవచ్చును.

మేరీ యువరాణి

మేరీ యువరాణి గారి వివాహము 1922 సంవత్సరము ప్రారంభమున జరుగును. 28 వ తేదీన చాలమంది ఆహ్వానింపబడుటకు సమావేశమైరి.

బెల్గాస్టు

బెల్గాస్టునందు దల్లరు లింకను జరుగుచున్నది.

అంతర్జాతీయ పరిస్థితులు

పరస్పర సహాయావశ్యకత

కన్యప్రభుత్వ హాచుక

నవంబరు 24:-అందఱునకు దొకవిందునందగ్గఱున నుపన్యసించుచు నిట్లు చెప్పెను. భూమైత్యముల నభివృద్ధి చేయును నౌకామైత్యమును తగ్గించుటవలన లాభములేదు. ప్రదేశమును తన శక్తికొలది ప్రయత్నింపవలెను. ఇతర దేశములు త్యాగము జూపకుండ నుండికయెడల నాంగ్లదేశముగూడ త్యాగ మొనర్చుటకు న మ్మతింపదు. అంగ్ల దేశమునకు నౌకామైత్య నుత్తరవర్తము. అంగ్లదేశమే నౌకామైత్యమును తగ్గించుచున్నపుడు ఇతరదేశములు విమానములను, భూమైత్యమును వృద్ధిపరచుట గూడదు. అట్లు చేసినయెడల అంగ్లదేశము కన్యములపాలు పడవలసి వచ్చును.

అంతర్జాతీయ సహకార మవసరము. ప్రాన్యదేశము తన ప్రత్యేక రాజకీయవిధాన మవలంబింప జూచుచున్నది. ముందు ముందు ప్రాన్య జర్మనీ దేశమున కిపాడు మొనర్చువారు. తన స్వరక్షణమునగూడ నొనర్చుకొనవలెను. యూరపు మధ్యప్రదేశమునకు సౌగమును సంధించి అందువలన యూరపురాంతి భగ్నమగుటను ఇతరదేశములు జూచిరహింపజాలవు. ఇదియే ప్రాన్యదేశమునకు నిజమగు సహాయమొనర్చును.

జర్మనీదేశము సంధిపరతులనులలో పెట్టవలెను. కాని ప్రత్యేకకార మొనర్చవలె నని పోషింపుకొనవలె నని గాని ప్రయత్నింపగూడదు. ప్రభుత్వములు సహకారముతో మెలగుటవలన సైనికీయ ను టు డ్రియాటి కు, క ప్యా పో లి పు సమస్యలు పరిష్కరింపబడినవి.

ప్రతిప్రదేశమువారును ఇతరులకు తెలియకుండ టర్కీలో సంధి నొనర్చుకొనుచుండియెడల తురుష్కలకును గ్రీకులకును సరియగు సంధికుదురుటకష్టము. ఇట్టిసంఘటనలన చాలకష్టములు సంభవించును. గొప్పవాక్యములు వికమత్యైతితో ప్రవర్తించియెడల కాంతివాదావరణము నెలకొల్పుట కెక్కువ యనకాశములు గలవు.

సామ్రాజ్యకర్త జరిగినప్పటినుండియు విదేశాంగ వ్యవహారములు సామ్రాజ్యవిదేశాంగరాజనీతిగ పరిణమించినవి. ఇందువలన చాలలాభము గలదు.

మాపిళ్ళా ఘోరమణరములు

దైతీ మెయిలు అభిప్రాయము

“దైతీ మెయిలు” పత్రిక, రైలునందు గాలితోక చురచించి మాపిళ్ళాలను గురించి ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:-

“బ్రిటీషువారి యధికారము పేరిట నెవరో ఇట్టి ఘోరకృత్య మొనర్చిరి. కలకత్తా చీకటికొట్టు వంటి ఘోరకృత్య మొనర్చినటుల మనలను భారతీయులు చలచుచున్నారు. ఇట్టికృత్య మొనర్చిన వారిని వెంటనే గనిపెట్టి విచారణ జపి క్షేత్రలో నురిపించవలెను. భారతదేశమునకు మనమొనర్చిన వాగ్దానముల నింకొక విధముగా మనము నిలుపుకొన జాలము. కీర్తికి గలిగిన ఇట్టి కళంకమును మన ఋజువు కర్తవ్యవలన తొలగించి వేయవలెను”

ఈజిప్టు భావిదశ

అడ్డిపాపాగారి రాయబాహుము

అడ్డిపాపా గారిగారి విలేఖరునిలో నిట్లుదెప్పిరి:- “నేను ను నాగవోయకులగు రాయబారులును విఫలమైతిమి. సంధిపత్రములు ఈజిప్టునందును అంగ్లదేశమునందును ఏకకాలముందునే ప్రకటింపబడును. మేము సగౌరవముగ నే ఆదరింపబడితిమి. అందులకు కర్తవ్య ప్రభువునకు కృతజ్ఞులము.

లైమ్సు పత్రిక ఇట్లువ్రాయుచున్నది:- ఈజిప్టు రాయబారులు తమనందులకు చాలవిచారించుచున్నాము. దూర దృష్టియున్న యెడల నిట్టిస్థితి సంభవించుట పోయెడిది. ప్రస్తుత మాంగ్లదేశము ననేకక్షిప్తగమ్య నెదుర్కొని యున్నది. వీనిని పరిష్కరింపవలెను. అంగ్లదేశ మిట్టి స్థితులను జూచుచు నూరకుండజాలదు. ఇట్టి తగిన యదను తిరిగి లభింపనేరదు. ఈజిప్టువారిలో అడ్డిపాపాగారివంటి నమృతకన్ధుడగు మనిషి దొరకుట దుర్లభము. అట్టిసమయమున రాయబారులు విఫలములుగానిప్పుట విచారకరము. ఈజిప్టునందు మనకున్న గౌరవమును పోగొట్టుకొనకూడదు.

నవ్వు పరిహారములు

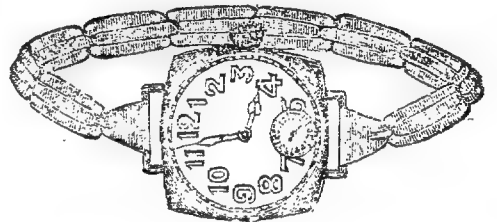
జర్మనీ నిరుపేదస్థితి

రిచ్చిప్రసాదను 22-తేదీ సాయంత్రము వరుగా రిట్లు చెప్పిరి:- జర్మనీ దేశమునందప్పు వీయువిషయము వాషింగ్టను సభవారి తీర్మానముపై నాధారపడియున్నది. వాషింగ్టనుసభ

వారు, అంతర్జాతీయ ఋణములను గురించి చర్చించి తీరవలెనని ఇటీవల చాలచుండి గ్రంథకారులు తెలుపుచున్నారు. జనవరి 15 వ తేదీలోపుగ ప్రపంచమున దన్ని దేశములవారును సమావేశమై వివిధదేశముల ఆర్థిక స్థితులను గురించి చర్చింపవలెనని వారు నుడువుచున్నారు. అట్లుగానియెడల జర్మనీదేశము నవ్వపరిహార మియజాలవనియు చాలనిరుపేదస్థితియందున్న దనియుతెలియబర్చవలసి వచ్చును. వికాల హృదయాలగు శ్రాంతి అర్థకాస్త్ర వేర్తిలుగూడ నవ్వపరిహారములను జర్మనీ ఈయనియెడల బలవంతులుగా వనూలుచేయవలెనని నూచించుచున్నారు. వాషింగ్టను సభలో బ్రియండుగారు తాము నైత్యముల తగ్గింపజాలమనువాదనవలన నిడియంత బలపరుపబడుచున్నది. నవ్వపరిహారవిచారణసభయు బర్మనీనుండి పారిగునకు జనెను. అందలి సభ్యులలో నవ్వపరిహారములను జర్మనులనుండి బలవంతులుగా వనూలుచేయు విధానమును గురించి అభిప్రాయభేదములు గలిగినవి.

నెకండు హాండు ముల్లుగలిగిన 4 మూలలుగల రేడియం

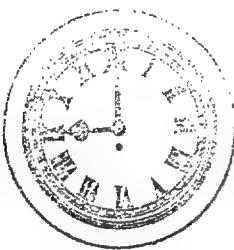
రిస్సులెట్ గడియారము

4 మూలలుగల రేడియం రిస్సులెట్ గడియారమునందు నెకండు హాండు ముల్లు అమర్చిన గడియారములు కావలె నని అనేకముల కోరుటచే యిప్పుడే తయారజేసి తెప్పించియున్నాము. రాత్రులందు దీక్షమువెలుతురులేకనే గంట చూచుకొనుటకు రేడియం అమర్చబడియున్నది. సరియైనకాలమును చూపగలిగిది అసల్ నిక్కల్ రేడియో చేయబడినది. మంచి పనితనము. చేతిలో కట్టుకొన నిక్కల్ స్ప్రింగ్ బ్రాస్ రిస్సులెట్ గడియారముతో నహా గడియారము 1 కి రూ 7-8-0. పెద్దకాటలాగు కోరినవారికి ఉచితముగా పంపబడును. చిరునామా:- సి. వేంగళ్రాయనాయుడు, నెంబరు 25 పెత్తనూల్లుగుడి తోట మొదటి వీధి, సామకూరుపేట పోస్టు, మదరాసు.

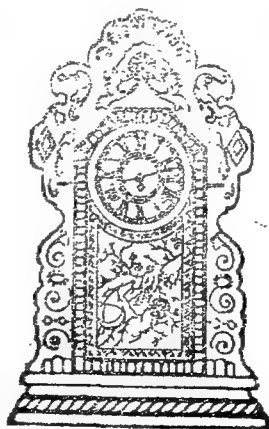
ఈ గడియారములలో నొకదానిని కొనుడు.

ఇది ఆన్నియు ప్రకటనయైనది పరియైనకాలమును చూపుచు వీటిలో దేనినికొనినను మీకు తప్పు కాలమును చూపదు.

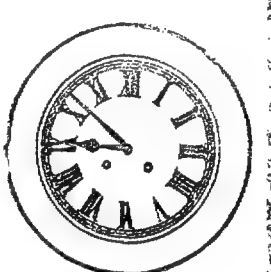

నెం 1-11 6. సెన్స్ కెట్. కలియై కాలము చూపవలె డిజైన్. మేక్ గడియారము. మీ తీసిరి పుష్కలము 60 డాను. ధర 1-కి రూ 60

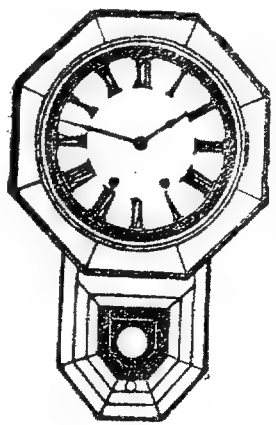
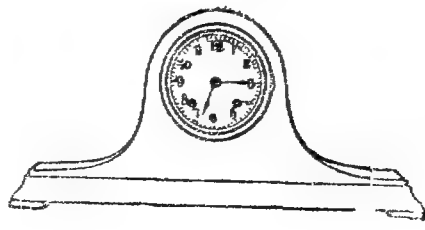
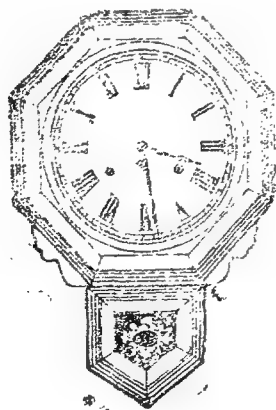
ది “కె” గడియారము. నాటరుబడిది. నాటరు జరికంపెనీవారిచేటకు కట్టతో తయారుచేయబడినది. 3 దిలముల కొకసారి లీగ మివ్వవలెను. గంటలు కొట్టును. 6 అంగుళములదైయలు 22 అంగుళముల ఎత్తు, 14 1/2 అంగుళములు వెడల్పుగలది. ధర 1-కి రూ 24

ది “గ్రెమ్మిన్” నిజముగా ప్రకటనయైన గడియారము. అన్ సోనియా కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడిన “గ్రెమ్మిన్” ఎనిమిది దినముల కొకసారి లీగ మివ్వవలెను. 11 అంగుళముల దైయలు, పెండులముగలది, గంటలు, అర్ధగంటలు కొట్టును. ధర 1-కి రూ 40

నెం 1-06 ది డ్రాప్ ఆక్టాన్ అన్ సోనియా కంపెనీ వారిచే తయారు చేయబడినది, 8 దినముల కొకసారి లీగము యివ్వవలెను. గంటలు, అర్ధగంటలు కొట్టును. 10 అంగుళముల దైయగలది. అత్యద్భుతమైన గడియారము. అనేక వందలను విక్రయించియున్నాము. గాన దీనిని తప్పక సిపాయ్ చేయవలెను. ధర 1-కి రూ 40

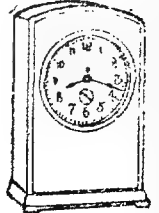
నెం 1-12 సెన్స్ కెట్ డ్రాప్ ఆక్టాన్ గడియారము, ఎనిమిది దినముల కొకసారి లీగ మివ్వవలెను. గంటలు కొట్టును. 12 అంగుళముల దైయలుగలది, మహాగని కేసులో అమర్చబడియున్నది. ధర 1-కి రూ 55 నెం 1-118 “రామన్” డ్రాప్ ఆక్టాన్ గడియారము ఎనిమిది దినముల కొకసారి లీగ మివ్వవలెను, గంటలు కొట్టును. 10 అంగుళముల దైయలుగలది. ధర 1-కి రూ 50

నెం F91 టైప్ నెను బహుమతి యిచ్చుడకు తీసిరి. 7 1/2 అంగుళముల ఎత్తు, 4 1/8 అంగుళముల వెడల్పు, 8 అంగుళముల పింగాణి దైయలు, అరేబియా సంఖ్యలు, కోణములు గల ఉత్తమైన టెల్లెగ్రాము గలది. ధర 1-కి రూ 80

నెం 14 అన్ సోనియా అందమైన కాలిఫోర్న్ గడియారము, కహాగనికట్టతో గుండ్రముగాను నున్నగాను చేయబడినది. 9 1/2 అంగుళముల ఎత్తు, 18 1/2 అంగుళముల వెడల్పు 4 అంగుళముల తెల్లని పింగాణి దైయలు, అరేబియా సంఖ్యలు, గిలెప్రేము, టెల్లెగ్రాములు గాను గలది, 8 దినముల కొకసారి లీగ మివ్వవలెను. గంటలు, అర్ధగంటలు కొట్టును. ధర 1-కి రూ 100

నెం F93 బంగారు గిల్లుబడిన లీగరు టైప్ పీసు, 8 దినముల కొకసారి లీగ మివ్వవలెను. 6 1/2 అంగుళముల ఎత్తు, 8 అంగుళముల పింగాణి దైయలు, అరేబియా సంఖ్యలు, కోణములు, ఉత్తమైన గల టెల్లెగ్రాము గలది. ధర 1-కి రూ 80

అడినన్ అందు కంపెనీ లిమిటెడ్, మాంటు రోడ్ - మదరాసు.

ప్రస్తుతము మా గోదాములందును బంధారమునుండి తక్షణమే

స ర ష ర య గ ల ము

మాకు

మా ఆఫీసుకు నేరులో

యందు, తంజికోట్టుడు,

వచ్చి మాతో కలసి

లేక

మూట్లాడుదు

తెలిసినచేయుడు,

బాయిలర్లు,

పోర్ట్ బుల్లు, ఆవిరిఎంజినులు,

సంపూర్ణమైన ఆవిరి సాధనములములు, ఆవిరి,

సెక్రెటరీల వంపులు, రోడ్ రోల్స్, నూనె ట్యాంకులు,

ప్రశస్తమైన ఎంజిన్ బల్బు లైన్ మెషిన్, పిండియంతములు, డిస్

ఇంటిగ్రేటరులు, బ్లాక్ స్టోక్ నూనె ఎంజినులు, పుల్లీలు, బెల్టింగులు, ప్లంబర్

బ్రాసులు, బెల్టింగునూనెలు మున్నగునవి

మా వద్ద సిద్ధముగా నున్నవి.

పోను నెం 108

నెం 9, నెకండు

తంజికోట్టులము ఎంజిను మద్రాసు

లైనుబీచ్,

మార్వల్ సన్నుతండు కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఎంజినిరులు

కలకత్తా

మదరాసు

బెజవాడ

బొంబాయి

లాహారు

తంజావూరు

ఎంత తప్పు!

ఇండియన్ సోషల్ రిఫార్మర్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—

ఎన్నెన్నియో ఆక్షేపణలు వచ్చినను, యువరాజుగారు ఊరేగురు వెళ్లు విభులలోని కొయ్య ప్రభములమీద, హిందూజాత్యులకు, జేతలయొక్కయు చిత్రపులను వేయించలేనని పట్టుపట్టిన యాతడెవడైనా, ఆయనకు కొంచెము బుద్ధివచ్చువరకును అధికారులు బహిష్కరింపదగినవాడే. అట్టిప్రవర్తనములు సాంప్రదాయసారముగ నున్నవా లేనాయనిగాఢ ప్రశ్న. ఇప్పుడు కావలసిన విషయమేమనగా, హిందువులు కొందఱు తెలిసియో, తెలియకయో, తమ యారాధన దైవములను బొంబాయిలోని యితరదైవములవారి ఆరాధన గ్రహములను ప్రదర్శింపనివోట్ల ప్రదర్శింపరాదని ఆక్షేపణలు చేయించుచు, నిట్టి తీవ్రసమయముల నట్లు చేయుటకు పట్టుబట్టుట యెట్టి బుద్ధిమాత్ముడు. ఈసమయమున బుద్ధిగలవాడెవడును అట్లు చేయవలెనని యుద్దేశింపడు. ఈమధ్య బొంబాయిలో కొందఱు పెద్ద మనుష్యులు పెద్ద పెద్ద యుద్ధ్యగులలో విపరీతము పలుకుబడిని సంపాదించుకొన్నవారన్నారు. వారు ధనమును సంపాదించిరి. వారిజీవన సూత్రమేమనగా 'దబ్బిచ్చినవాడు పదవ నెక్కవచ్చును' అనియే. ఈ సూత్రము వారికి సంబంధించినంతవఱకు యేమియు నపరాధములేదు. వారు ప్రజలకు ముఖ్యము సంబంధించిన విషయములలో తమకు మించినవానిలో నేమియును సలహావీయజాలరు. ఈ ఆలంకారములను జేయవచ్చునని కొందరు పేరుపొందిన హిందువులే పెద్దమనుష్యులు సలహా నిచ్చిని మాకు దెలియుచున్నది. ఇక్కడ జరిగిన అల్లరులకు యిది యొక కారణ మని యెవరును గుర్తింపలేదు.

అద్విదావిదులు

'జస్టిసు' నామకముల విమర్శనము

ఒకవిశేషము డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

నవంబరు 19 వ తేదీ సాయంత్రం 4-30 గంటలకు అద్విదావిదుల బహిష్కరణకుటి, ఆనాటివారిలో ప్రతికర్తయిన వక్తయు, విషయమైనవి యే. మనుస్వామిశెట్టిగారి ఆధ్వర్యత క్రింద మైలాపూరు నద్రాసుసోషల్ సర్వీసుక్లబ్బు మైదానములో జరుపబడెను.

కార్యక్రమ మంతటిలోను ముఖ్య మైనది ఆధ్యక్షుడు కోపస్వామిశెట్టి. ఆయన వాక్యాటి తోనుప న్యసించుచు నీకిందివిషయములగుర్చి చెప్పిరి. 'బ్రిటిషురాజ్యము సర్వకాలముండుట యావశ్యకము. గ్రామములలో అద్విదావిదులు అష్టవైష్ణవుల బహుమన్నురు. వారికి విద్యాభ్యాసము లేదు. బ్రిటిషు రాజ్యమువారు వారిలకు ఎంతయు సులభము చేయుచున్నారు. విశోభులన్నియును తేసినను ధివంతుడే వారినిక్షించుచున్నాడు. డాక్టరునాయుగారు ఈ గౌరవపురుషులు ఆకాలమునందు కొందరి. వీరప 'జస్టిసు' పత్రిక వాడుక వారు చెప్పిన మాటలను నడతి పోయిరి. 'జస్టిసు' పత్రిక నాయకులకు సర్వవిశ్వాసరామునట్టి, ఓ. తనికాబలం చెట్టి, డాక్టరు నరేంద్ర మొదలవారు, మున్నగువారు హిందూ మనుష్యులముల సాధారణముజేసికొని, అద్విదావిదులు మిల్లువారలను నిష్క్రమింపజేయునని ప్రయత్నించిరి. వెల్లెగొడను ప్రభువుగారు ధైర్యముతో దయామయులుగ బ్రవర్తించిరి. నిష్క్రమింపకుల గూర్చి విచారించుటకై యొక నిబ్బంది నేర్పాటు జేసిరి. ప్యాడిననుగారు చాల మంచి జేసిరి. కార్యకలాపాలో టి. యి. మాయగుగారును, రావు:హదూరు యస్. కే. నుండెరం చార్యులుగారును ఎంతయో సహాయమును జేసిరి. ఆకాశముంచి తిగవలయును. లేకున్నచో అద్విదావిదులమట చెప్పవచ్చున

లేదు. ఆకాశము తొలగింపదలచినవాడు అద్విదావిదుల నడత యాత్రమాపవలెనని యుద్దేశించియున్నాడు. ఇట్టి పద్ధతిలో ప్రభుత్వమువారే సహాయము జేయగలరు."

ఆర్. రాజగోపాలశెట్టి, ఏ. డి. వాసుదేవమూర్తి, స్వామి శైలానపతిగారలగునాడ నిందుకు సంబంధించిన విషయముల గూర్చియే యుపన్యసించిరి. రాజభక్తికీర్తనగానముతో సభముగిసెను. (యింతి యెక్కువైనట్లు).

Rolled gold Electro-Light Wristlet Watches

రోల్డ్ గోల్డ్ ఎలక్ట్రోలైట్

రిస్ లెట్ గగియార్ వాలు

ఈ కేరీస్ రియార్లు మారెనుగా నీవలలో కనిపెట్టు

బహిష్కరణము జేసిన (Dial) లో ఎలక్ట్రోలైట్ అను విద్యుత్ క్రింద అనుబంధము, ఇయ్యకొనవచ్చును. ఆయన బంగారు గిల్లుకట్టి యున్నది. చూచుటకు అడలు బంగారు

నిలువ నడిచుచునువలె వుండును. స్త్రీ పురుషులు వీనిని చేతిలో కట్టుకొనుటకు మౌ అందముగ వున్నది. ఈ రియార్లు యొక్క బిళ్ళకేరీయనగా క్రిందలలో వైభవమున ఎలక్ట్రోలైట్ నడుమునలే ప్రకాశించును. అందుకే ఒకటియందు చూచుకొనుగా గంట తొలుకొనవచ్చును. ప్రతి రియార్ లో చిన్నచేనులను, పెద్దచేనులను, పరిచేయు బంగారు గిల్లు క్రింద గోలును అంపబడును. ఒకటిని చూచినయెడల మీరే నెట్టి మెరుగుదురు. చిత్రముతో కలదు 4 మూల విభాగాలు బంగారు గిల్లు గడిచునము చేతిలో కట్టినట్లే బంగారు గోలుతో రూ. 9-/-

అండన్ స్పిన్ డిస్కో కావలెను.

విస్తరు బాక్సు నెం. కె.ఆర్. 100 నిండులగా

అమృతాంజన

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వివిధమైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమున వాడి నంత మాత్రమున నయచుగనది. నులభ నెల 0-10-0 బాగాలు

మోహిని టైలము

నీచ 1-5 0.15-0

తాండ్ర టైలము

నబ్బి 1-5 0.6-0

వండ్ల పొడి

నబ్బి 1-5 0.2-0

అమృతాంజనం డిప్, బొంబాయి మదరాసు.

వ్యవసాయము.

(దరిశి చంచయ్య బి. ఎస్. సి.)

ఎత్తిజీలగ (డయంప)

ఎత్తిజీలగను నారకొంతు ఎన్నియో ప్రదేశములలో మెరు చేయుచుండిరి. కాని, పచ్చియెరువుగా నుపయోగించుట శ్రేష్ఠ మని యీలోపల తెలిసికొనిరి. అన్నితరగతుల నేలలలోను మెరు గును. వాన లేకపోయినను త్వరగా చావదు. తొలకరివానలు కురియగానే చల్లుదురు; లేదా, వరి కోసినవెంటనే చల్లుదురు. వరికోసందరు వరికోయుటకు ఒకవారము ముందరనే మెరులో చల్లుదురు. రెండు మూడు నెలలలో అయిదారు అడుగుల ఎత్తు పెరుగును. అప్పుడు దానిని పెరికి కత్తితో చిన్న చిన్న ముక్కలుగా నరికి, మాగాణియంతటను సమానముగా చల్లెదరు. ఒక ఎకరము నేలలో పెరిగినడయంప నాలుగు ఎకరములకు చాలును.

నల్లజని యండేడి కణకులు ఎన్నియో, డయంప మొక్కలవేళ్లలో పుట్టును. అతిశ్రమముగా మెరుగును. కాన మెరును కోసి రెండవ మెరును వేయుటకు రెండు నెలల కాలముకంటె అధికముగా లేనియెడల, డయంపను మెరుచేయుట మంచిది. శ్రమముగా పెరిగి పచ్చియెరువుగా నుపయోగపడును. వరికేగాక, లేయాకు జెల్లము చొలుకు, గోగు మొదలయిన మెల్లకు సహితము పచ్చియెరువుగా నుపయోగపడును.

వెంపలి

పోరంబోకులు, చేలు, తోటలు, రస్తాల ప్రక్కలయందు విశేషముగా మెరుగుచుండును. కొందరు తమ మాగాణిలోనో ఇతర ప్రదేశములలోనో మెరుచేసి, మాగాణిలో తొక్కివేయుదురు. నేలను బాగుగ రెండు మూడు మార్లు దున్ని, ఎకరమునకు నాలుగయిదు మానికలవంతున చల్లి మెల్లమెల్లమగుదురు. వరిమెరు వేయుటకు ముందుగా కుదపచేయవలసియుండినయెడల మూడు నెలలు ముందుగా విత్తనములు చల్లవలయును. ఇతర మెల్లమెల్లమగు తొక్కివేయ గోరినయెడల, పచ్చియెరువు బాగుగ చీకిపోవలెను. అటులిరువాత విత్తులు చల్లవలెను. బాగుగ చీకిపోని పచ్చియెరువు, వరికి తప్ప ఇతర మెల్లమెల్లమగు లాభకారికాదు.

ప్రాలుపుట్టుట కారంభించగానే, వెంపలిచెట్లను జెల్లగించి మాగాణియందు సమముగా వేసి చున్నవలెను.

ఏప్రిలు నెలలో ఎత్తులు చల్లినయెడల ఆగస్టుమాసములో కుదపచేయుటకు తయారుగానుండును. గడ్డి మొదలయినవి మొలచి వెంపలిమెరును పోని చేయకయుండుటకు ఒకటిరెండు వారాయములు గూరితో మెల్లమెల్లమగునలెను. వెంపలిచెట్లవేళ్లు చాలలోతుగా వ్యాపించును కాన, దున్నినందున వాటికి హానికలుగదు. బంక నేలలలో కంటె గరువనేలలలో వెంపలి బాగుగ మెరుగును.

వెంపలికి పూతపట్టుటకు మూడు మొదలు ఆరు నెలలకాలము కావలయును. కాబట్టి సంవత్సరమునకు ఒక వరిపంట పండే నేలలలో మాత్రము మెరు చేయుట మంచిది. లేదా మరెక్కడ నైనా మెరుచేసి తెచ్చి మాగాణికి వేయవలెను.

అడవులలో ఆకును జనుచేసి మాగాణికి వేసేయెడల ఎకరమునకు రు 4-0-0 మొదలు రు 10-0-0 పట్టును. ఒక్కొక్క ఎకరమునకు మూడు మానికల వెంపలివి విత్తనములను చల్లిన చాలును. మూడు మానికలవెల 9 అణాలు మొదలు 12 అణాలుండును.

తిరునల్వేరి జిల్లాలో రయితులు వెంపలిగింజలను పోగు చేయుదురు. కాని ఇతర జిల్లాలలో నీ యలవాటు లేదు. విత్తనములతోను తిరునల్వేరికి వ్రాయుదురు. విత్తనములను పోగుచేయుట చాల సులభము కాదు. జూలై నెలలో ఎండి, పూలి గింజలు రాలిపోవుచుండును. అట్టి సమయమందు, విత్తనములను పోరకతో ఊడ్చి జల్లెడపట్టినయెడల విత్తనములు వేరుగును. జూను జూలై నెలలలో పనులు విశేషముగా నుండవు. కాన శ్రీలు బిడ్డలు ఈలాటి పనులు చేయవలెను. మానెడు వెంపలి విత్తనములను పీరినయెడల మానెడు వడ్డను కూలియిచ్చుట మామూలు.

ఇసుక ప్రదేశములలో, తిరునల్వేరి జిల్లాలో చేసెడి విధముగా విత్తనములను పోగుచేయుట కష్టము. అట్టి నేల ప్రదేశములలో, విత్తనముల రాలుబకు ముందు కాకులను కోసి, ఒకటి రెండు దినములు ఎండబెట్టి విత్తనములను పీర్చవలెను. 16 మానికలకాయలకు మానెడు విత్తనములు దొరకును. వెంపలి సమీప ప్రదేశములలో మెరుగుచుండిన యెడల విత్తనములను ఇతర జిల్లాలనుండి కొనగూడదు.

వెంపలిగింజల వైపొట్టు చాల గట్టిది. కాన మొలకలెత్తుటకు చాలకావము పట్టును. అందువలన, విత్తనములను ఇసుకతో కలిపి రోటిలో వేసి చంచయ్య లేదా తిరుగలిలో పోసి నెమ్మదిగా విసరుదురు. మెల్లము అట్టిపోవును, లేదా పగులును. అట్టి గింజలు చాలత్వరగా మొలకలెత్తును. కాని, వైపొట్టు తొలగి

పోవునట్లు గాని, విత్తనమునకు హాని కలుగునట్లు కాని, చేయ గూడదు. కొన్నిచోట్లలో విత్తనములను గడ్డితో కప్పి పశువుల చేత తొక్కించుదురు.

వెంపలిని మెరు చేయ కోరినయెడల, రయితులకు విత్తనముల ఖర్చు ఒక్కటియే. ఒక ఎకరము లో పెరిగిన వెంపలి ఆ ఎకరమునకు కావలసినంత పచ్చియెరువును. ఎకరమునకు విత్తనముల వెల 0-9-0 మొదలు 0-12-0 ఉండును. కాన ఇది పచ్చియెరువుకు చాల చౌకయిన మెరు. అంతే కాదు. అది వరికి శ్రేష్ఠమైన యెరువు.

వేరు సెనగ

బొంబాయి మద్రాసు రాజధానులలో పప్పుకోరకును నూనెకోరకును విశేషముగా మెరుచేయుచున్నారు. సింహాశ ద్వీపములో లేయాకుతోటలకు పచ్చియెరువుగా వినియోగించుచున్నారు.

వేరు సెనగ పరదేశములనుండి ఎన్నియో శతాబ్దముల క్రిందట మనదేశమునకు తేబడినది. చీనా, మనిల్లా, అరేబియా దేశములనుండి తేబడినట్లు తెలియుచున్నది. వీటి జన్యభూమి బెజీలు దేశము. ముప్పదియేండ్లక్రిందట ఎన్నియో రకముల వేరు సెనగ లుండినను, వాటిలో ముఖ్యముగా మద్రాసులోని వాటిలో నూనె తక్కువగానుండెను. లోకములో నంతకంటె సమజాతి లేదని వాడుకపడియుండెను.

1894 సంవత్సరములో నూనెకోరకు పరిశీలనగా

	నూనె
సెనగల్ దేశపు వేరు సెనగ పప్పులలో	51 0/0
అమెరికా " "	48 0/0
మదరాసు " "	41 0/0

అప్పుడు, మొబాయిల్ నుంచి ఒక బాతి వేరు సెనగను మన దేశమునకు తెచ్చిరి. దానికి మారిషస్ వేరు సెనగ యని పేరుపెట్టిరి. దానిలో నెక్కువగా నూనె యుండుటవలనను, ఫలితము బాస్తీగా నుండుటచేతను నాటువేరు సెనగకంటె నెక్కువగా వినియోగించిరి. కొన్నియేండ్లలోగా ఎరువును తగినంత వేయకపోవుట చేతను, నేలలో పొటాష్, సున్నము లేనందునను సస్యపరివర్తనము యుక్తముగా లేనందునను, ఫలితము ఊడించెను. అటుపిమ్మట పుదుచ్చేరిలోని ఫ్రెంచి సర్కారు వాడున్నా మద్రాసు గవర్న మెంటువారున్నా ఆ నేక ప్రయోగములు చేసి ముఖ్యమైన వేరు సెనగల ఫలితమును ఈ విధముగా నిర్ధారణచేసిరి.

ఎకరమునకు ఫలితము.

వైదాపేట	(1) దేశవాళి	271 రతులు
	(2) మారిషస్	425 "
	(3) జపాన్	427 "
	(4) గాంబీ	1021 "
సెనగల్ దేశము	(1) హస్తపతాము	1879
	(2) అమెరికన్	436

పుదుచ్చేరిలో నొక ప్రయోగమును చేసిరి. సమానవిత్తనము గల ప్రదేశములలో,	
బొంబాయి విత్తనములవలన,	21 రతుల ఫలితము
మద్రాసు " "	41 " "
సెనగల్ " "	652 " "

లభించెను. వైకారణములవలన విత్తనములను తూర్చిరి; కాని ఆయద్భుతమైన ఫలితములు ఆలాగే యుండునో లేదో, లేక, విత్తనములు ఊడించునో, లేక, రయితు బాగ్యతగా సాగుచేయనందున ఫలితము ఊడించునో తెలిసికొనవలెను.

పరదేశమునుండి తేబడిన నూతన విత్తనములవలన కలిగిన లాభములలో నిదియొకటి. నాటువేరు సెనగల కనేక విధములయిన రోగములుండెను. నూతనబాతిని వినియోగించినందున ఆవ్యాధులు నిలిచిపోయెను. మంచియెరువులనే అనుకూలమైన సస్యపరివర్తనము సేర్పరచినయెడలను శ్రేష్ఠమైన విత్తనముల సేర్పరచుటచేతను, అట్టి అద్భుతమైన ఫలితములు లభించునో లేదో కనిపెట్టవలెను.

బూడిదయూ, సున్నమును వేరు సెనగకు ముఖ్యమైన యెరువులు. సున్నముండేడి వండలియు శ్రేష్ఠమైన యెరువు.

వైచరిత్రమువలన తెలిసినవిషయము లేవనగా,

i పప్పుకు వినియోగపడెడు రకము వేరు సెనగను మెల్ల చేయుట

ii నూనె సధికముగా నిచ్చెడురకమును మెల్లచేయుట

iii విత్తనములలో నుత్తమమైనవాటి సేర్పరచనందున గలిగెడు సప్తము.

iv ఎరువు వేయనందున సప్తము

v సస్యపరివర్తనమును ఆశ్చర్యచేసినందున సప్తము

vi (a) ఎక్కువఫలితము నిచ్చుటకును (b) నూనె బాస్తీగా నుండేడి బాతిని ఏర్పరచుటకును (c) వ్యాధిని పోగొట్టుటకును విత్తనములను మార్పుటవలన గలిగెడి లాభములును పరదేశములలో ఆన్యోన్యసంస్థ ముండవలసిన ఆశ్చర్యకరము విశదమగుచున్నవి.

అమృతమునకు సిద్ధము

అన్ని విధముల పోటెయిక్ వేసాలు చవుకైన ధరలోనున్నవి. స్వస్థములుటకు ఉత్తమమైన ఉద్ధ ఆయుర్వేదగ్రంథము రోగల శీతోష్ణము తెచ్చు తగుల తెలివెడి అర్థ నిమిష తెగ్గామిటర్లు:— ఒకటికి రు 1-8; 8-కి రు 4; 6-కి " 7-8; 12-కి " 14.

లక్ష్మీ-రక్తస్థితీ చిత్రం గల పటములతోటి గల 1922 సం॥ శ్యాలెండర్లు 20" X 10" కొలత గలది అణాలు 10. ముందు నైకము పంపవలెను. 1. స్వరాజ్యగీతిములు (తెనుగు) అణాలు 2. స్వరాజ్యమే శరణ్యము (తెనుగు) " 8 8. మొందర స్వరాజ్యము (తెనుగు) " 1 ౯. జె. జి. డి. ఎస్. అండు కో, తిరుళ్ళిక్కేడి, మదరాసు.

కొత్తనరకు వచ్చియున్నది.

వాటర్ ప్రాఫ్ చొక్కాయిలు.

" " కుళ్లాయిలు.

ఇంగ్లీషు రగ్గులు

ధారివాల్, బొంబాయి మిల్లుల తివాసీలు, రగ్గులు, ఉన్ని

బసీనులు, ఉన్ని శాలువలు, సాదారకము,

రంగుల అంచులు గలవి.

తయారుచేయబడిన "ఆటలప్పు డుపయోగించు చొక్కాయిలు" మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి

చల్లారాం గైయానుచందు

పెద్ద అద్దపుతలుపులు గల పాపు

9, 10, 11, రత్నన్ బజారురోడ్డు, మద్రాసు.

DUNCAN STRATTON & Co.

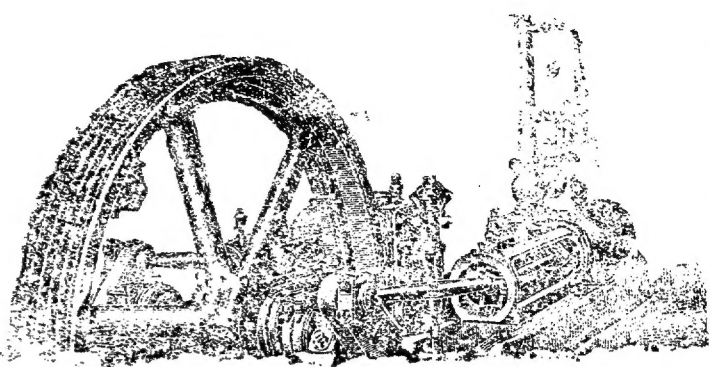
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

(2412)

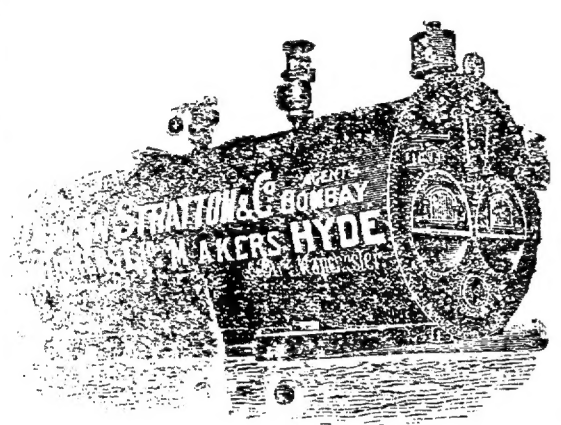
ఎంజినియర్లు, మెషిన్లకి ఇంజనీర్లు. 31 మెయిన్ ఏది, బొంబాయి

పొడవు 10 అడుగులు
మొదట 24 అడుగుల వరకు
మందులు — డయామీటరు
అ. 6. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు యందును.
ప్రీంట్రింగు (వెవరు
30 పౌండుల మొదలు
150 పౌండుల వరకును.

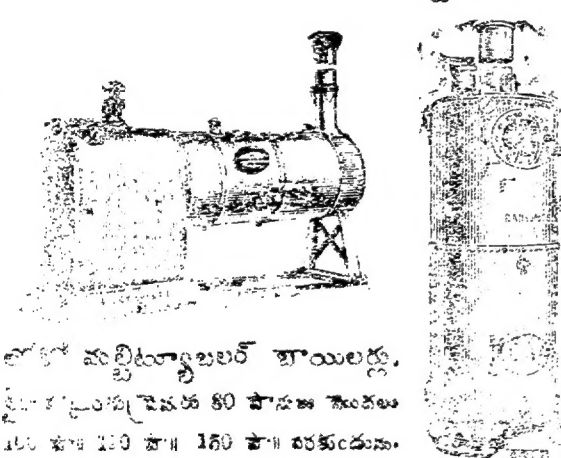

హైక్రాను స్ట్రీట్ కార్నిస్ బాయిలర్లు.

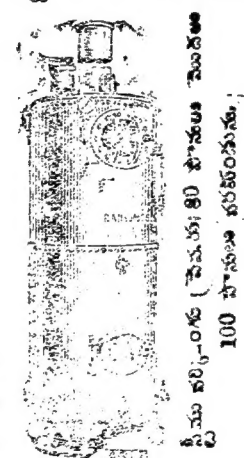
హైక్రాను స్ట్రీట్ లంకామైరు బాయిలర్లు.
పొడవు 28 అ. మొదలు 32 అ. వరకును.

డయామీటరు 6 అ. మొదలు 8 అ. 6 అం వరకును.
ప్రీంట్రింగు (వెవరు 100 పౌండుల వరకును.)

హోల్ మెట్రిక్యులర్ బాయిలర్లు.
ప్రీంట్రింగు (వెవరు 80 పౌండుల మొదలు
150 పౌండుల వరకును.)

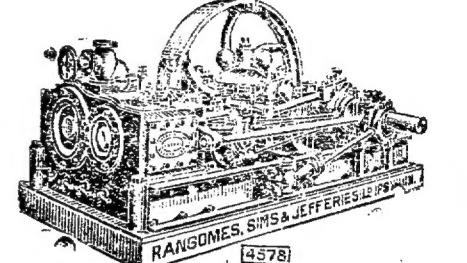
వర్టికల్ బాయిలర్లు.

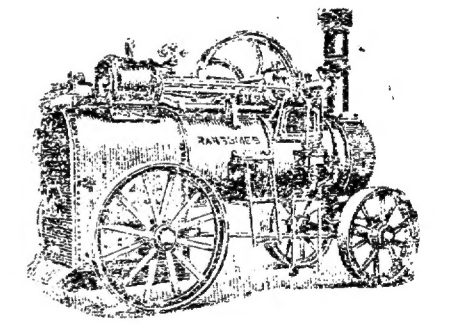
ప్రీంట్రింగు (వెవరు 80 పౌండుల మొదలు
100 పౌండుల వరకును.)

ఈ క్రింద తెలుపబడిన వాటిని
స్వయం చేయుదుము.
మాది జిన్నింగు మెషిన్, వాటిసామానులు
మాది (వెస్టింగు మెషిన్
మాది స్పిన్నింగు మెషిన్
మాది వీవింగు మెషిన్
అన్నిరకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీము బాయిలర్లు
కోల్డ్ ఫ్లక్ మిల్లింగు మెషిన్
నూనె మిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డచేయు మెషిన్
వడ్డు బియ్యముచేయు మెషిన్ వాటి సామా
అన్నిరకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగితము, వ్యవసాయ సంబంధమైన కొరములు
కిరసన్ నూనె జరుగు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎక్స్ ట్రాక్ ట్రెయింగు (వ్యాన్సు) కొరములు
లేకులు నర్సుసాపు కొరములు
స్టీలు హుస్టింగు, కప్పింగులు, వెడ్జింగులు
కాట్ పిరక్ అండ్ కాస్ట్ విరక్ ఫుల్లియా.
వగయిరా అన్నిరకముల సామానులు.

నైట్ బ్రెస్టెడ్ కాంపౌండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజినులు.
(కాన్ వసాపు మొనమంది పోటో తీయబడినది,
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజినులు కూడ గలవు.

హెన్రీడు కాంపౌండు ఎంజినులు.

పోర్టబుల్ స్టీము ఎంజినులు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము (వెవరు 120 పౌండుల గలవి.
కాంపౌండు — హై, లో (వెవర్ సిలిండరు.
స్టీము (వెవరు 150 పౌండుల గలవి.

నిజము లకు, ధరలకు బొంబాయిలోయుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టూర్సు ఇంపోర్టింగు కంపెనీ ప్రాప్రైటరు గారైన
మానేషల్ బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

ఝండ్లు, వైర్యము, వడికము, రొమ్మవడికము, తలనొప్పి, వాయునొప్పులు,
బొట్టు, బెణుకులు, బిల్లులు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.

చక్కని జబ్బితో వహించు ధర్మం 1-10-0; దబా 1-8 ధర్మం 5-12-0. పొట్టుభక్తులు శ్రేయం.

అమృతాంజనం డి.పి. } 109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

హనుమాన్ బోరక్కు నబ్బు చర్మవ్యాధులను అత్యశ్చర్యకరముగా
కుదుర్చును. ఎస్. రంగనాథంశెట్టి అండ్ బ్రదరు, మద్రాసు